

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

پایش ملی محیط کسب و کار ایران با تمرکز بر استان مرکزی – زمستان ۹۸

دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

مقدمه:

- محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی موثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند.
- امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی در هر کشور به شمار می رود و علاوه بر آن هر چه محیط کسب و کار در یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود.
- بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب دارد که دستیابی به این مهم نیز نیازمند وجود فرآیندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار در هر کشور است.

• سال ۱۳۹۰، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار را تصویب کردند.

به موجب ماده ۴ این قانون:

• ((اتاق ها موظفند به منظور اطلاع سیاست گذاران از وضعیت محیط کسب و

کار در کشور، شاخص های ملی محیط کسب و کار ایران را تدوین و به طور

سالانه و فصلی حسب مورد به تفکیک استان ها، بخش ها و فعالیت های

اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند))

معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۱- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
- ۲- برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط ماموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و...
- ۳- بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان
- ۴- بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار
- ۵- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
- ۶- رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تامین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
- ۷- تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
- ۸- تولید و عرضه نسبتا آزاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار
- ۹- وجود رقابت غیر منصفانه شرکت ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار
- ۱۰- رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات

معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۱۱- دشواری تامین مالی از بانک ها
- ۱۲- فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی
- ۱۳- ضعف زیرساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)
- ۱۴- ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
- ۱۵- وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای بازار
- ۱۶- ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
- ۱۷- عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
- ۱۸- فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تامین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار
- ۱۹- دخالت های غیر منطقی نهاد های حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
- ۲۰- کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه

معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۲۱- کمبود تقاضا در بازار
- ۲۲- کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز
- ۲۳- کمبود نیروی کار ماهر
- ۲۴- محدودیت های دسترسی به شبکه (تلفن همراه و اینترنت)
- ۲۵- محدودیت دسترسی به آب
- ۲۶- محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز و گازوئیل و...)
- ۲۷- فساد و سوء استفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی
- ۲۸- موانع در فرآیند های اداری و اخذ مجوز های کسب و کار در دستگاه های اجرایی

محاسبه شاخص ها و زیر شاخص های محیط کسب و کار

شاخص ارزیابی هر نماگر در هر بخش
از وزن های استانی و
محاسبه می شود.

شاخص ارزیابی هر نماگر در کل نیز با استفاده از وزن های استانی و وزن های بخشی
و فرمول زیر محاسبه می شود.

$$I = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^3 W_i S_j P_{ij}$$

محاسبه می شود.

پس از استخراج داده ای پیمایش
برای هر مولفه ، میانگین ارزیابی
استان در هر بخش محاسبه می
در فرمول زیر مشارکت کنندگان
هر استان (i) در هر بخش (j)
اندیس k نشان دهنده رای ده
نظر است.

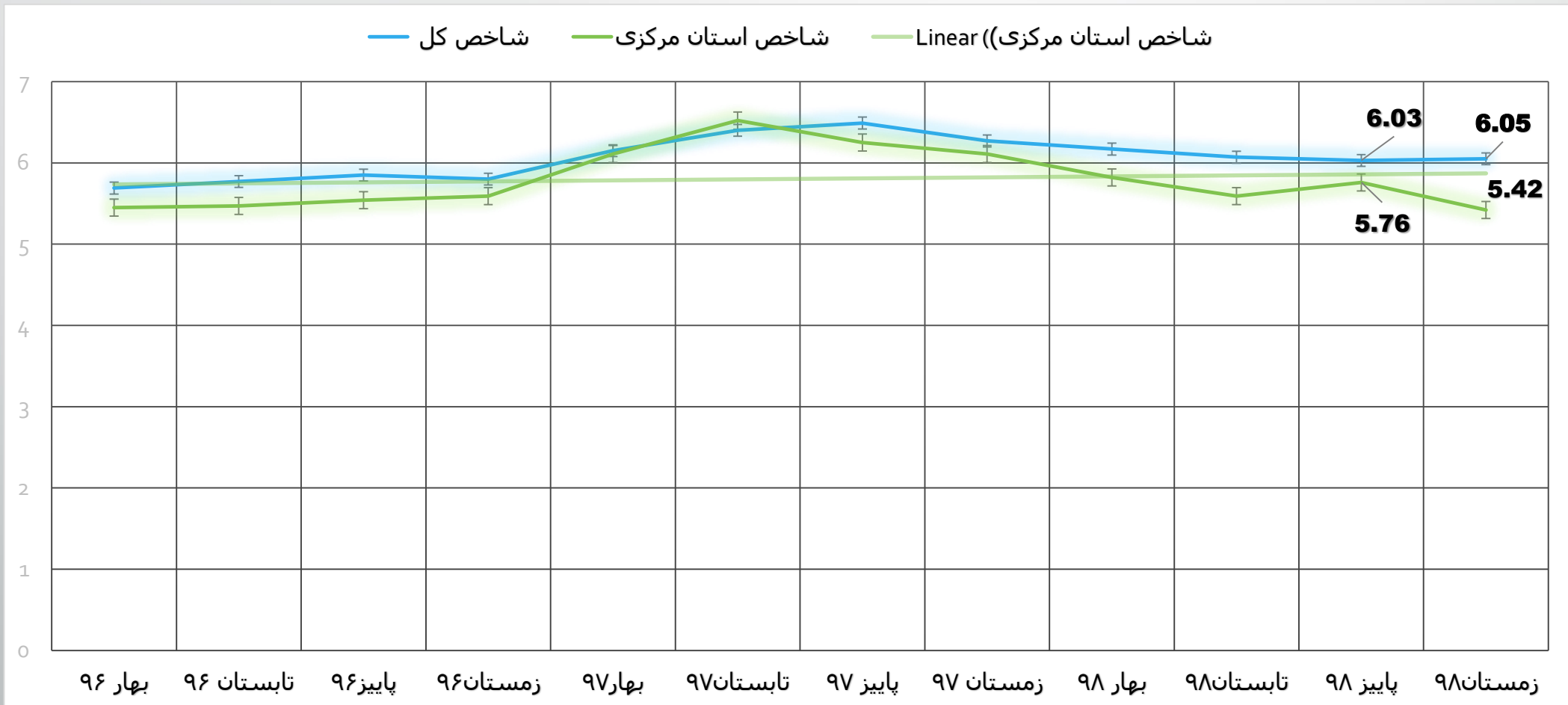
$$I_i = \sum_{j=1}^3 S_j P_{ij}$$

$$I_i = \sum_{j=1}^3 S_j P_{ij}$$

$$q_{ij} = \frac{\sum_{k=1}^n q_{ijk}}{n_{ij}}$$

نمودارها و تحلیل آماری

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رقم شاخص ملی

- بر اساس نتایج حاصل از پایش ملی محیط کسب و کار ایران در زمستان ۱۳۹۸، رقم شاخص ملی، ۶/۰۵ (نمره بدترین ارزیابی ۱۰ است) محاسبه شده که تا حدودی بدتر از وضعیت این شاخص در ارزیابی فصل گذشته (پاییز ۱۳۹۸ با میانگین ۶/۰۳) است.

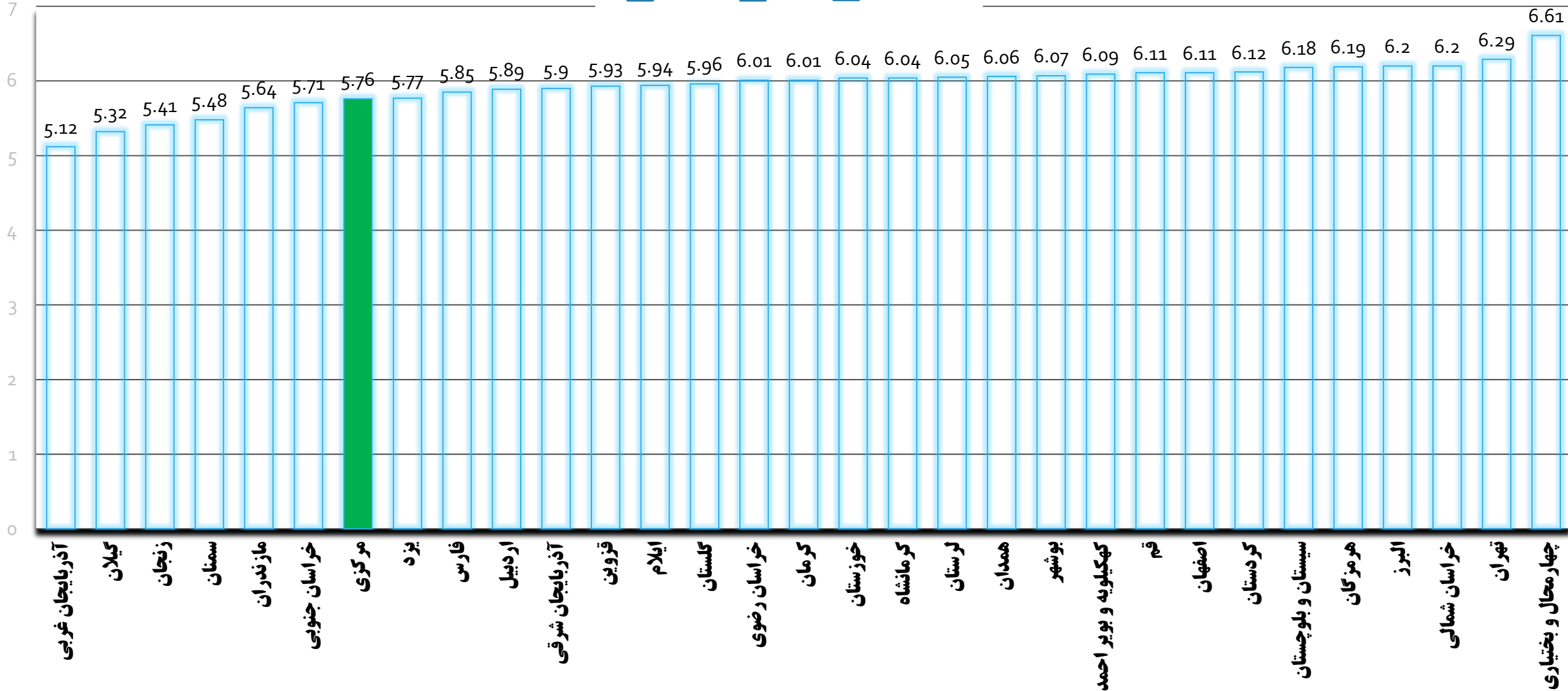

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

نمودار شاخص استانی محیط کسب و کار در پاییز ۱۳۹۸

رتبه استان مرکزی در پاییز ۹۸ در کشور ۷ می باشد

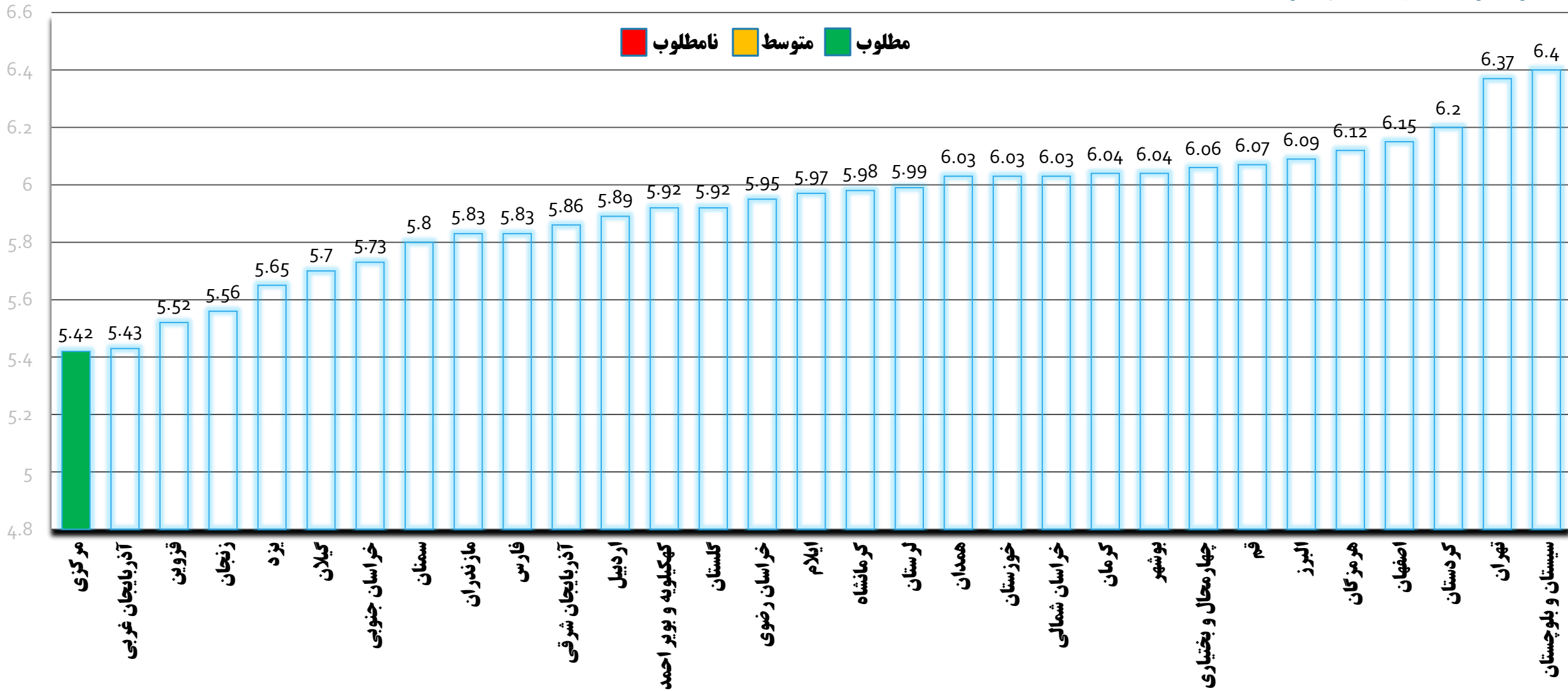
مطلوب متوسط نامطلوب

نمودار شاخص استانی محیط کسب و کار در زمستان ۱۳۹۸

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱می باشد

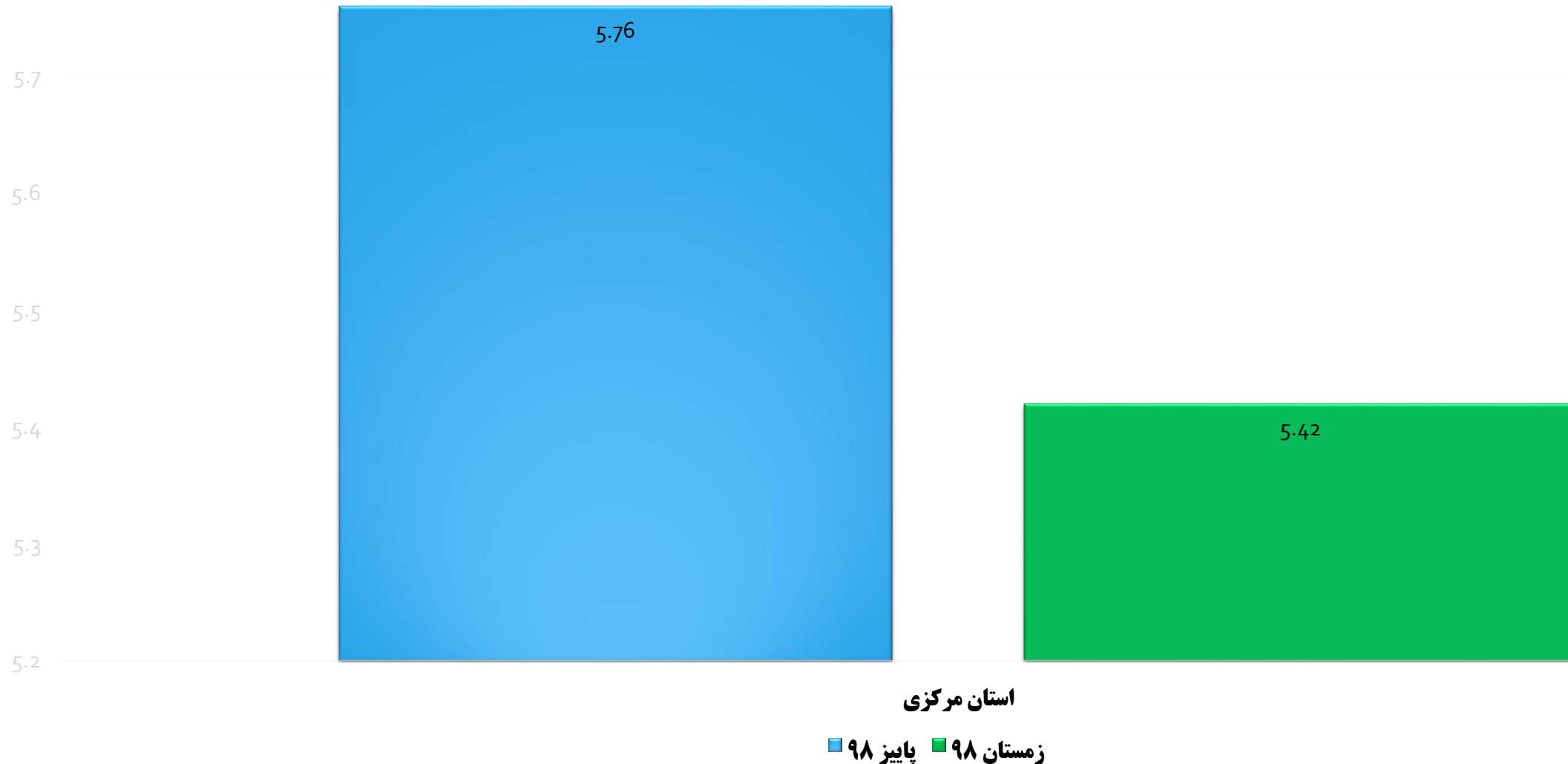
شاخص محیط کسب و کار استان مرکزی

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

۰/۳۴ بهبود امتیاز استان مرکزی در زمستان ۹۸ نسبت به پاییز ۹۸

۶ رتبه بهبود استان مرکزی در زمستان ۹۸ نسبت به پاییز ۹۸

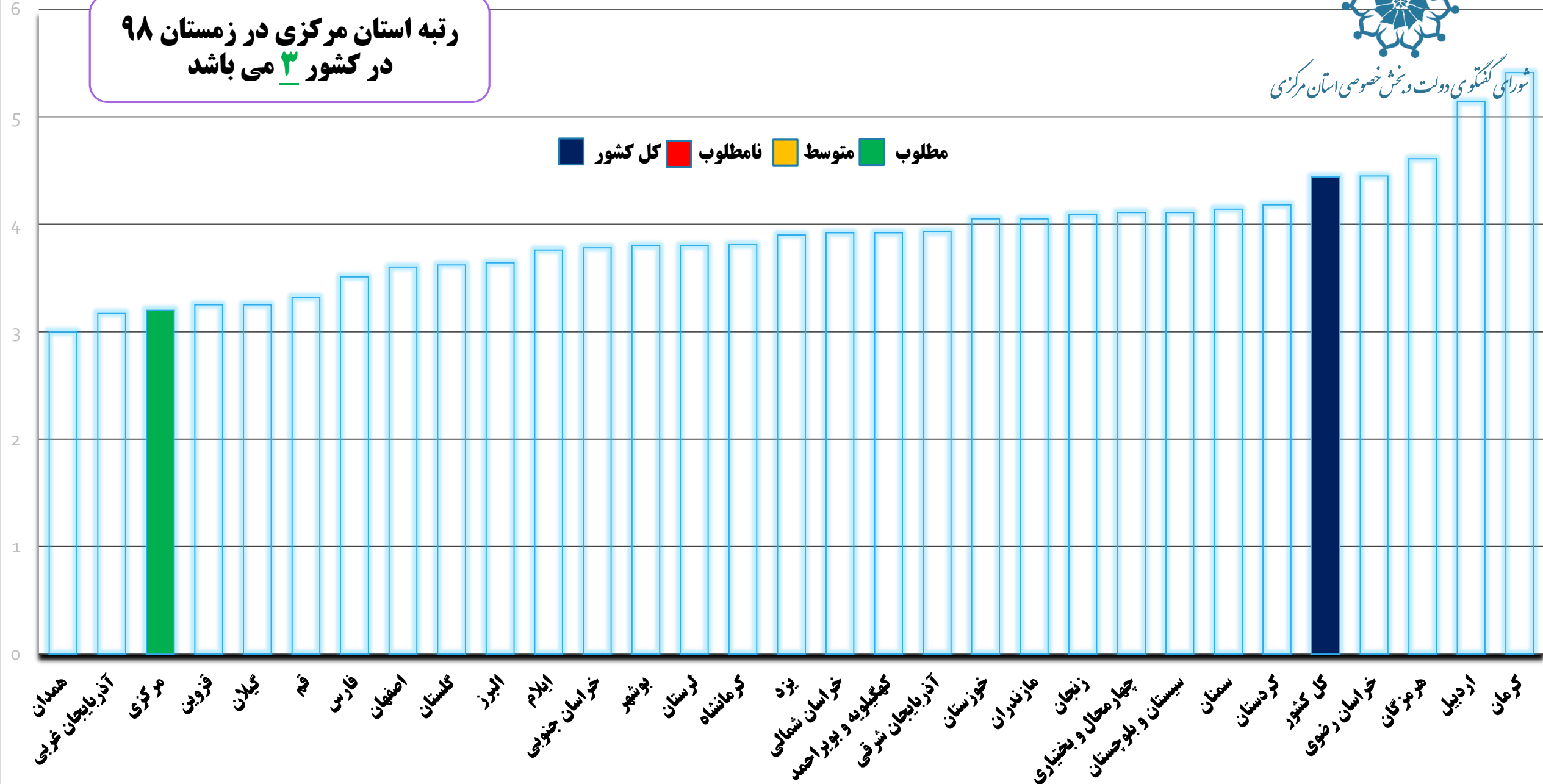
۱- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸
در کشور ۳ می باشد

مطلوب متوسط نامطلوب کل کشور

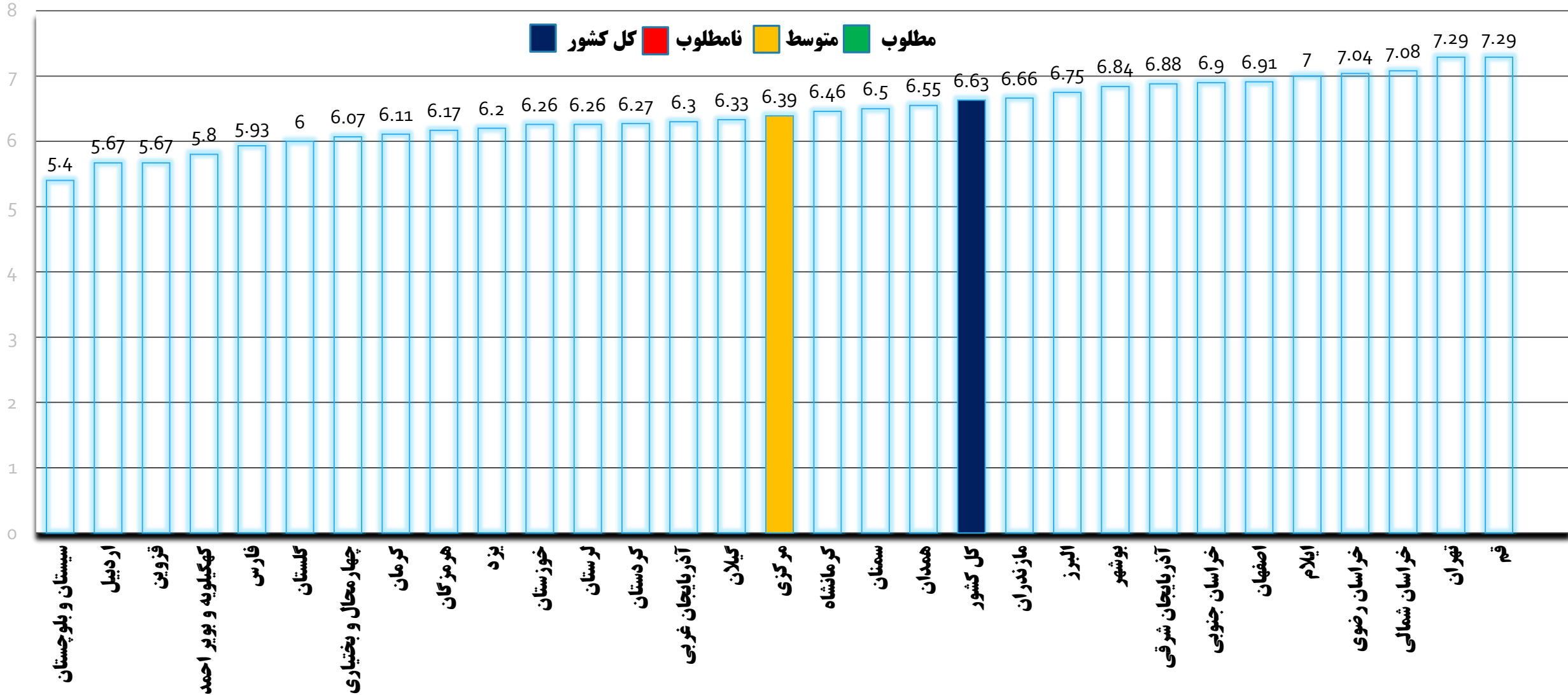

۲- برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط ماموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و...

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱۶ می باشد

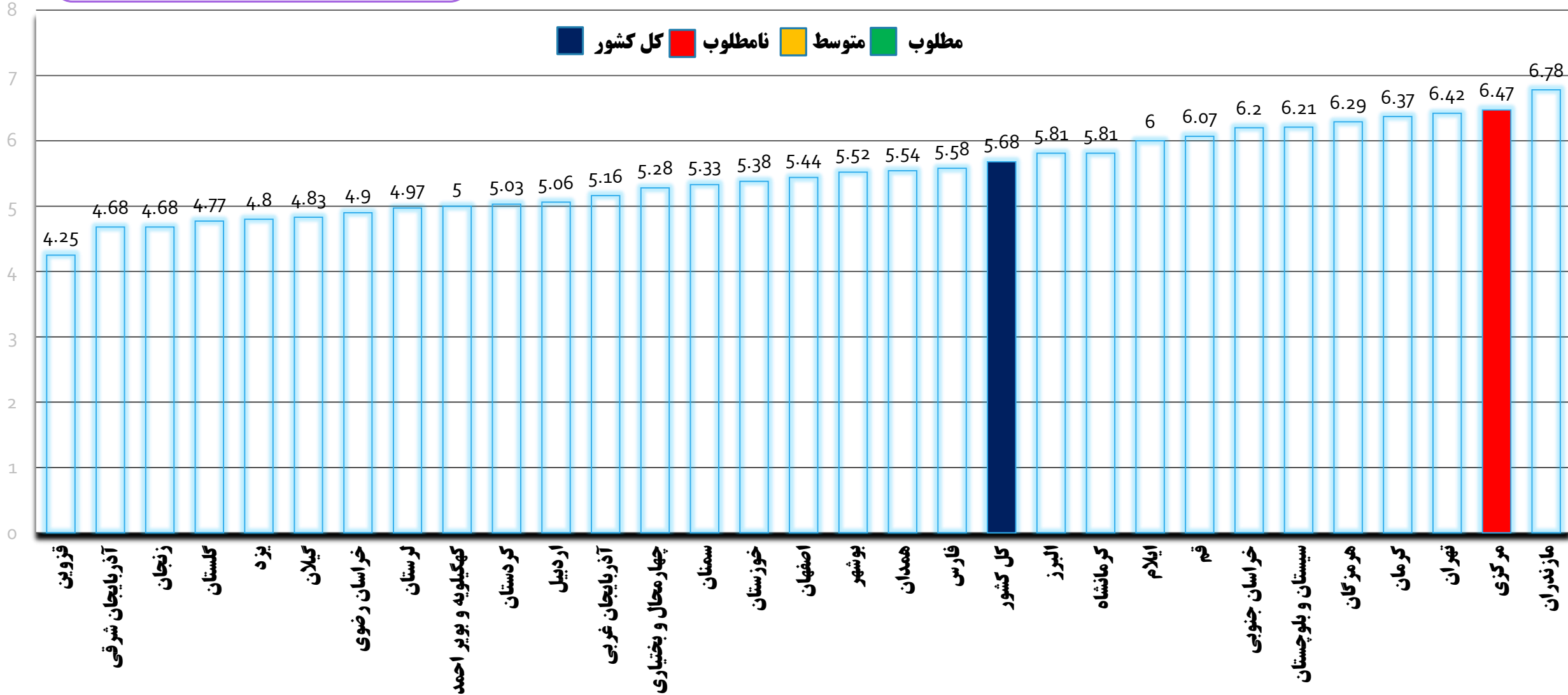

۳- بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸
در کشور ۲۹ می باشد

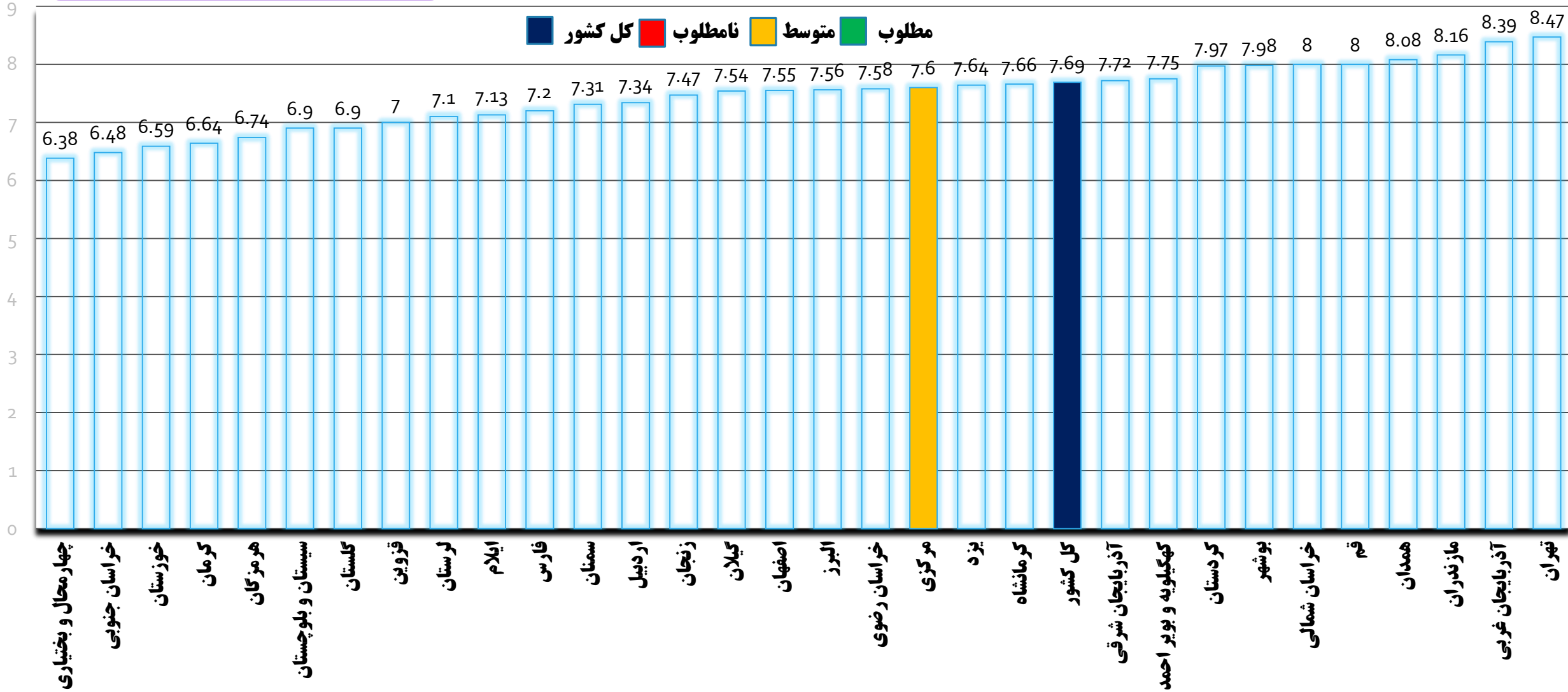

۴- بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸
در کشور ۱۹ می باشد

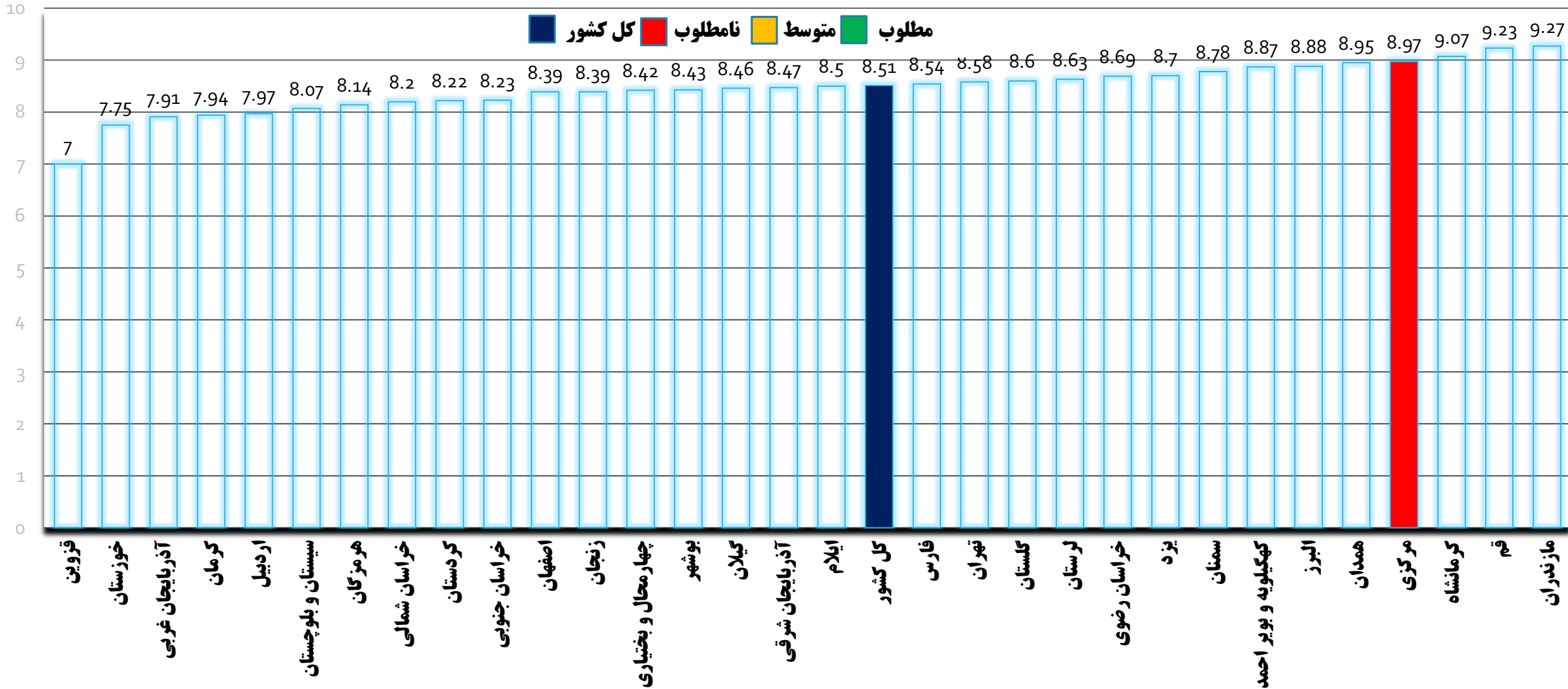

۵- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸
در کشور **۲۸** می باشد

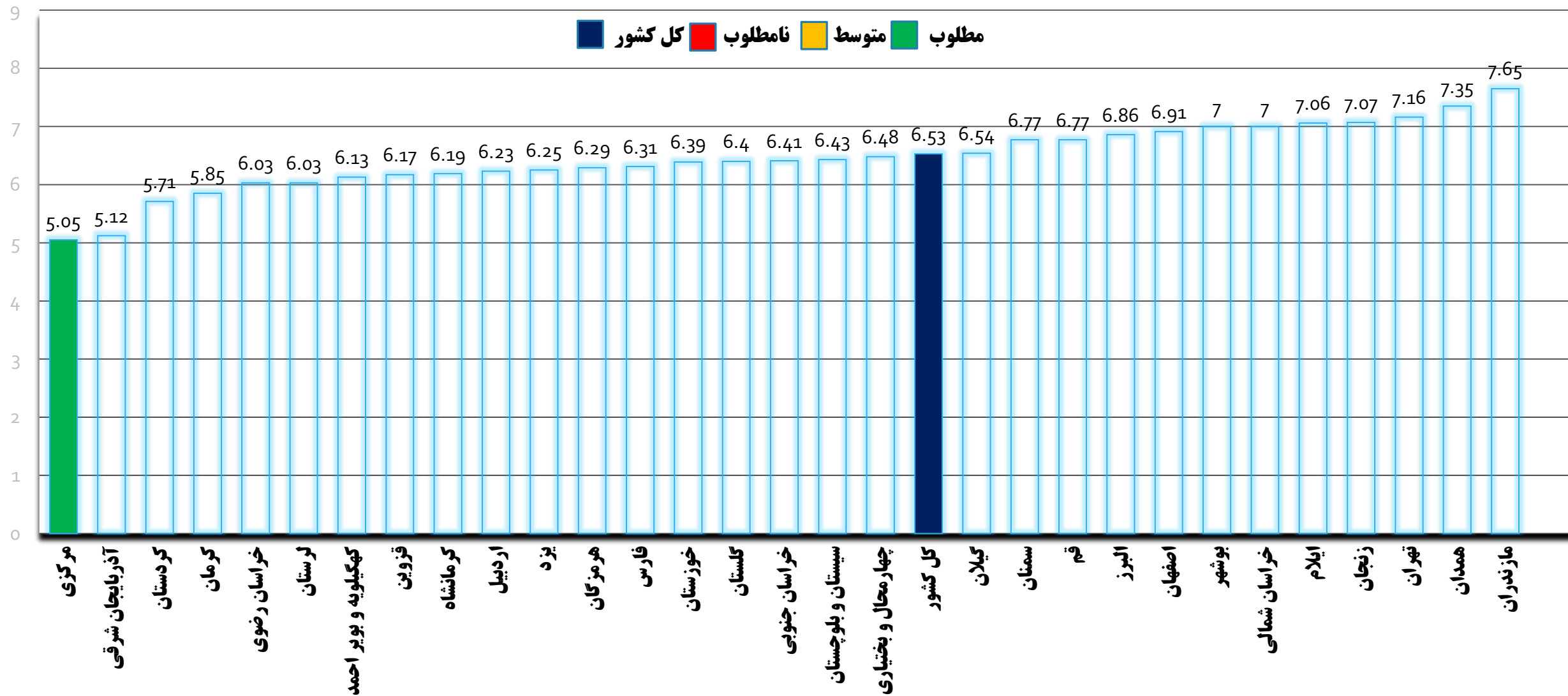

۶- رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تامین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

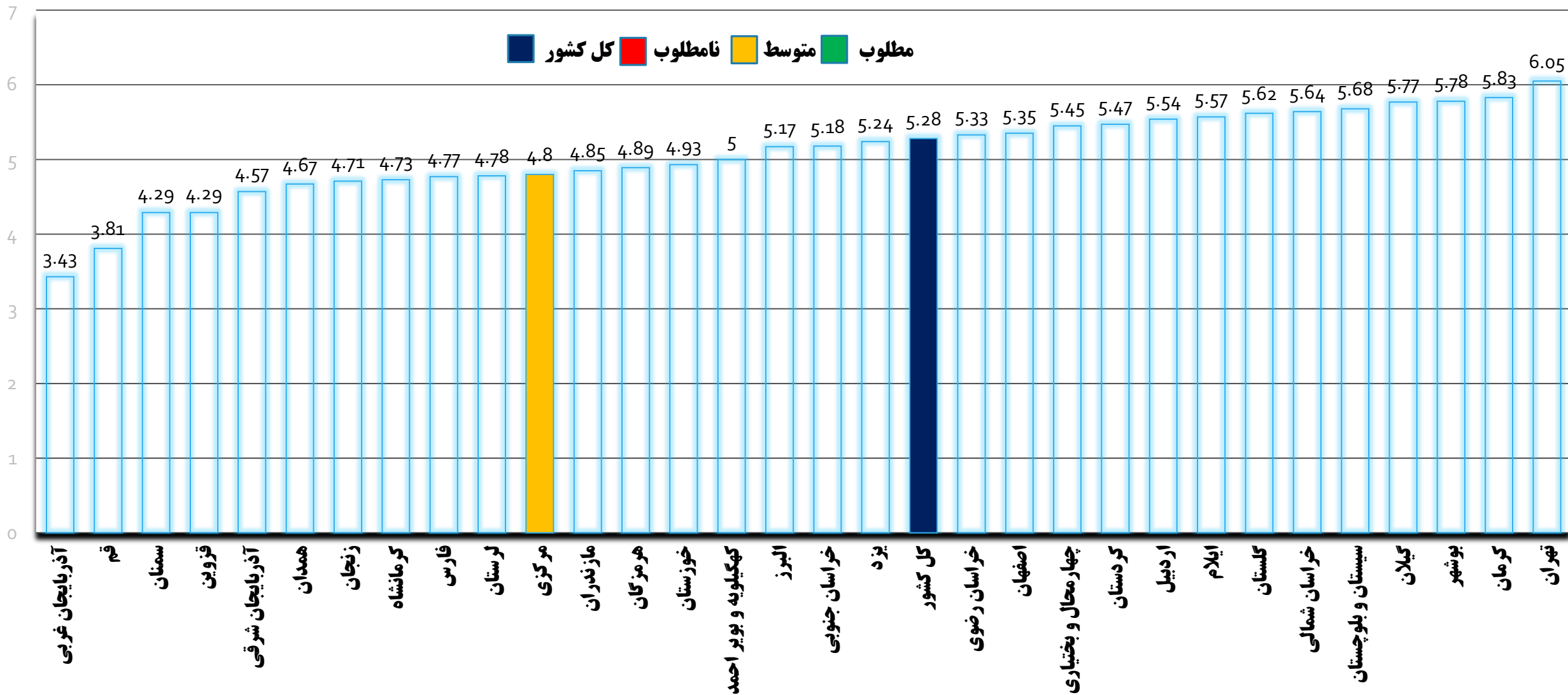
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸
در کشور ۱ می باشد

۷- تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور **۱۱** می باشد

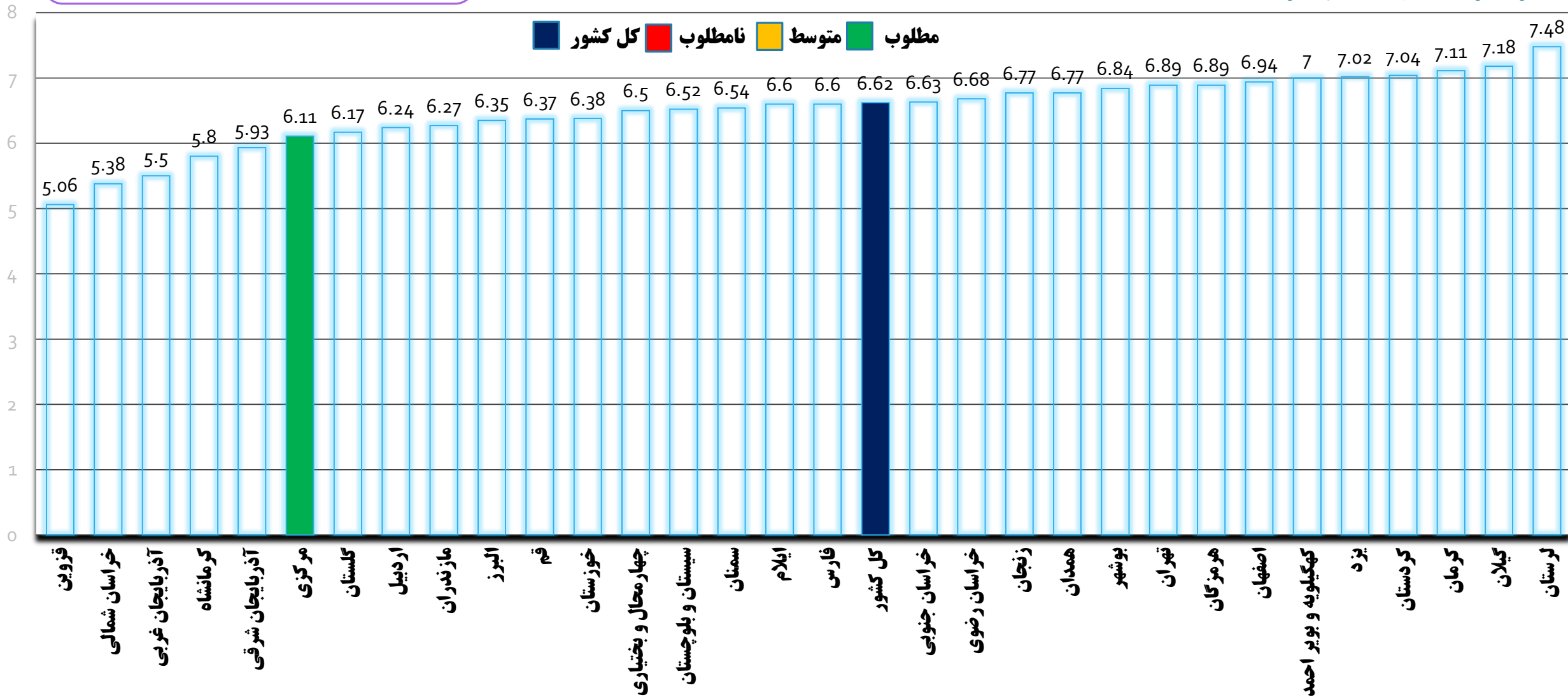

۸- تولید و عرضه نسبتاً ازاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

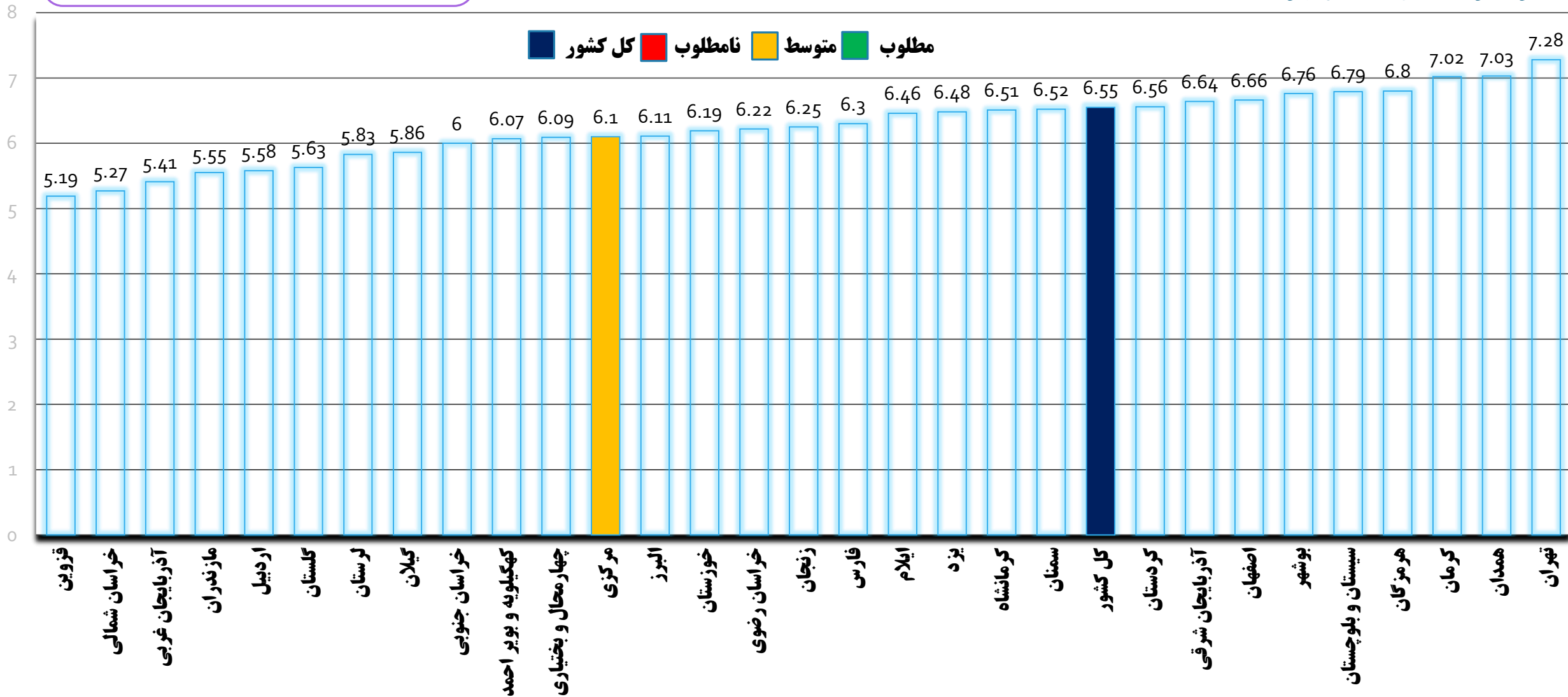
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۶ می باشد

۹- وجود رقابت غیر منصفانه شرکت ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار

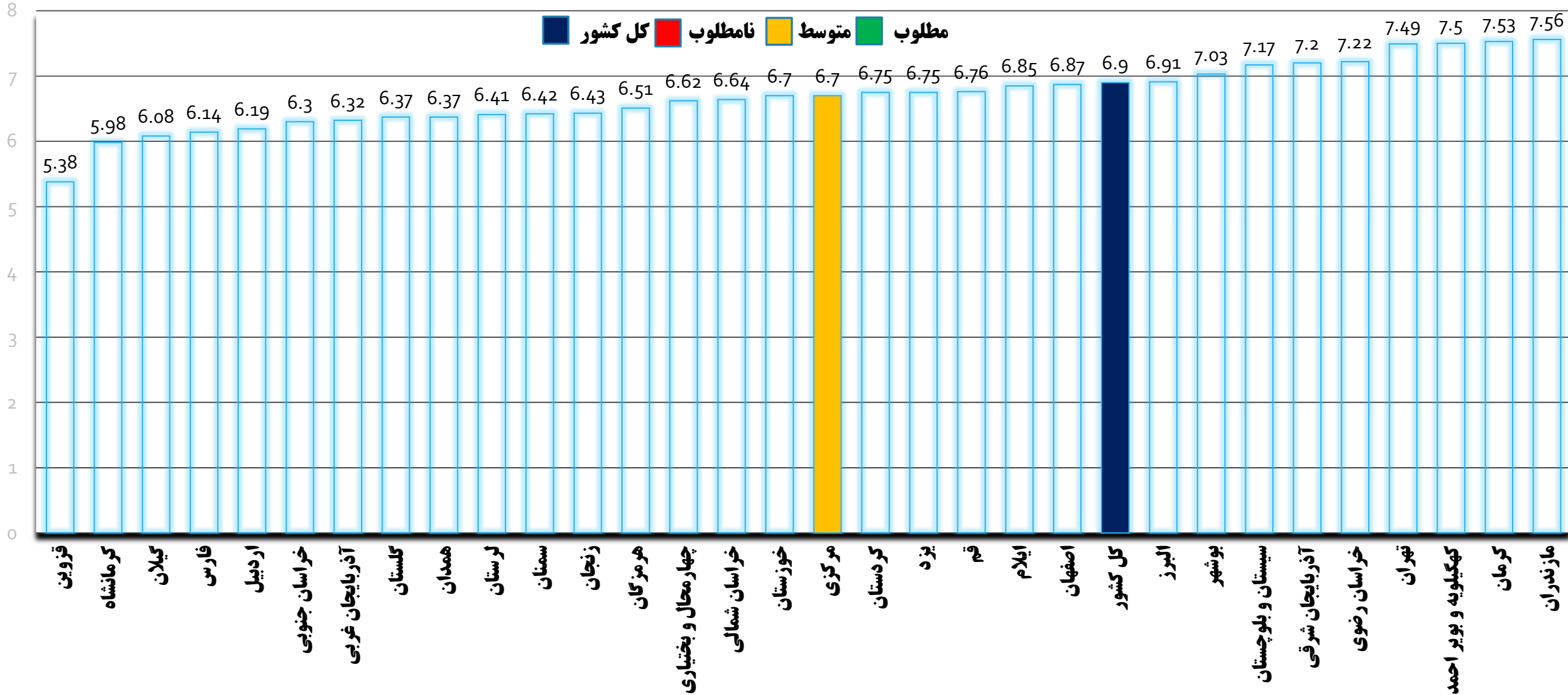
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱۲ می باشد

۱۰- رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱۷ می باشد

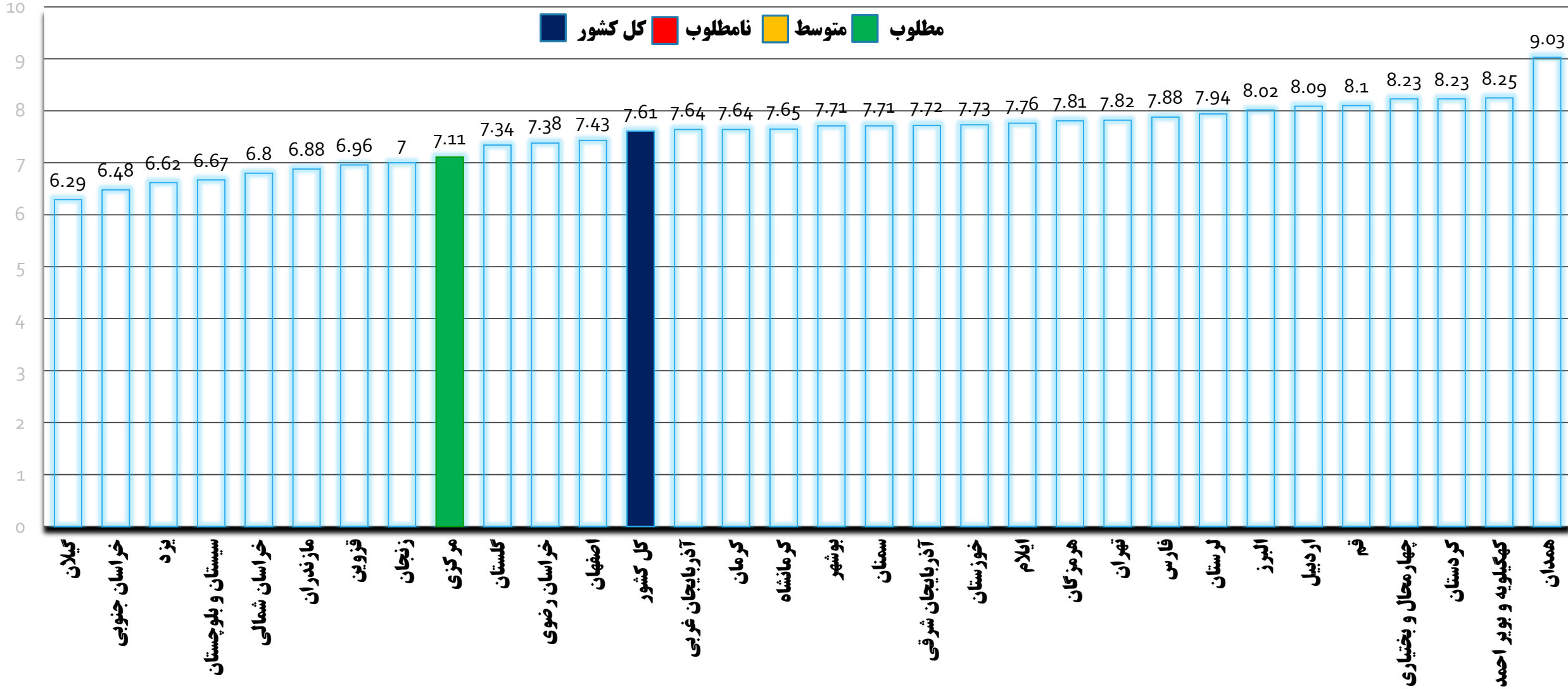

۱۱-دشواری تامین مالی از بانک ها

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۹ می باشد

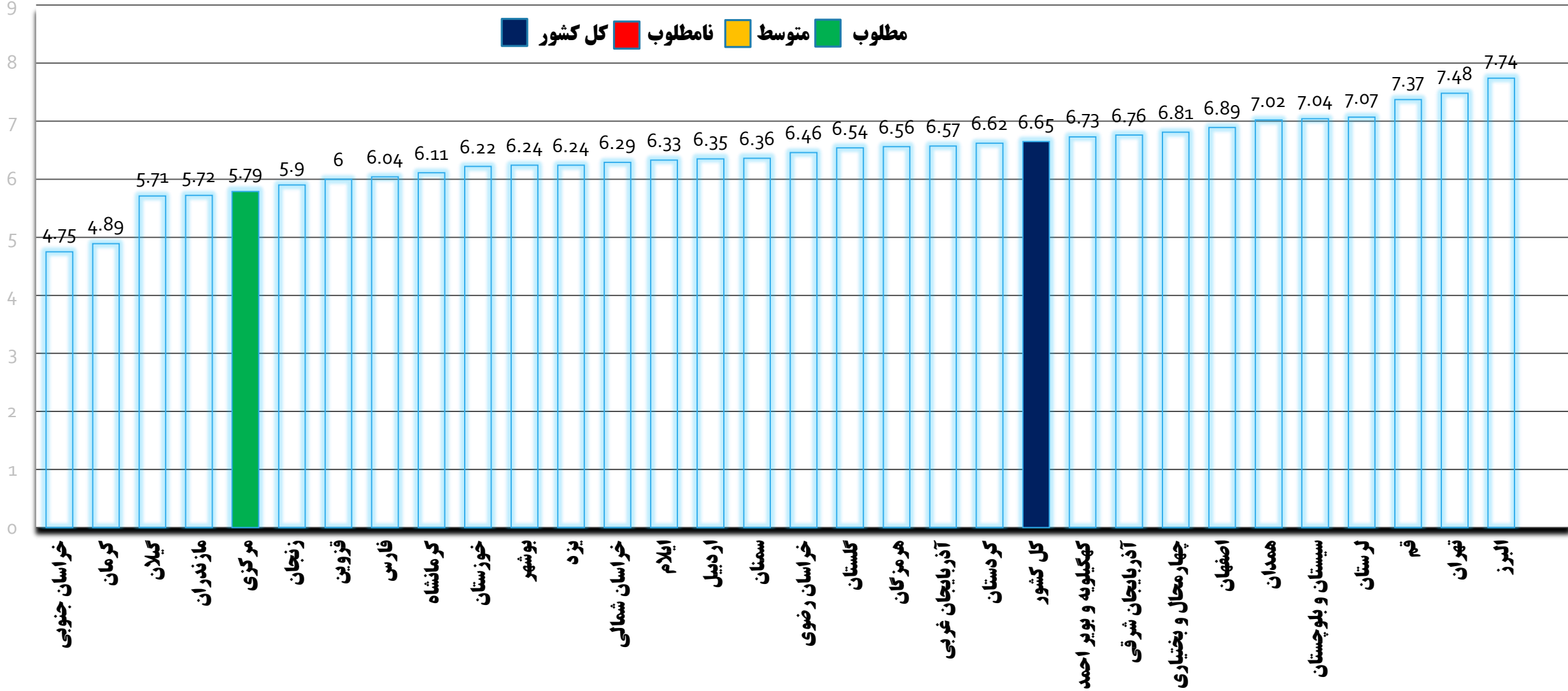

۱۲- فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

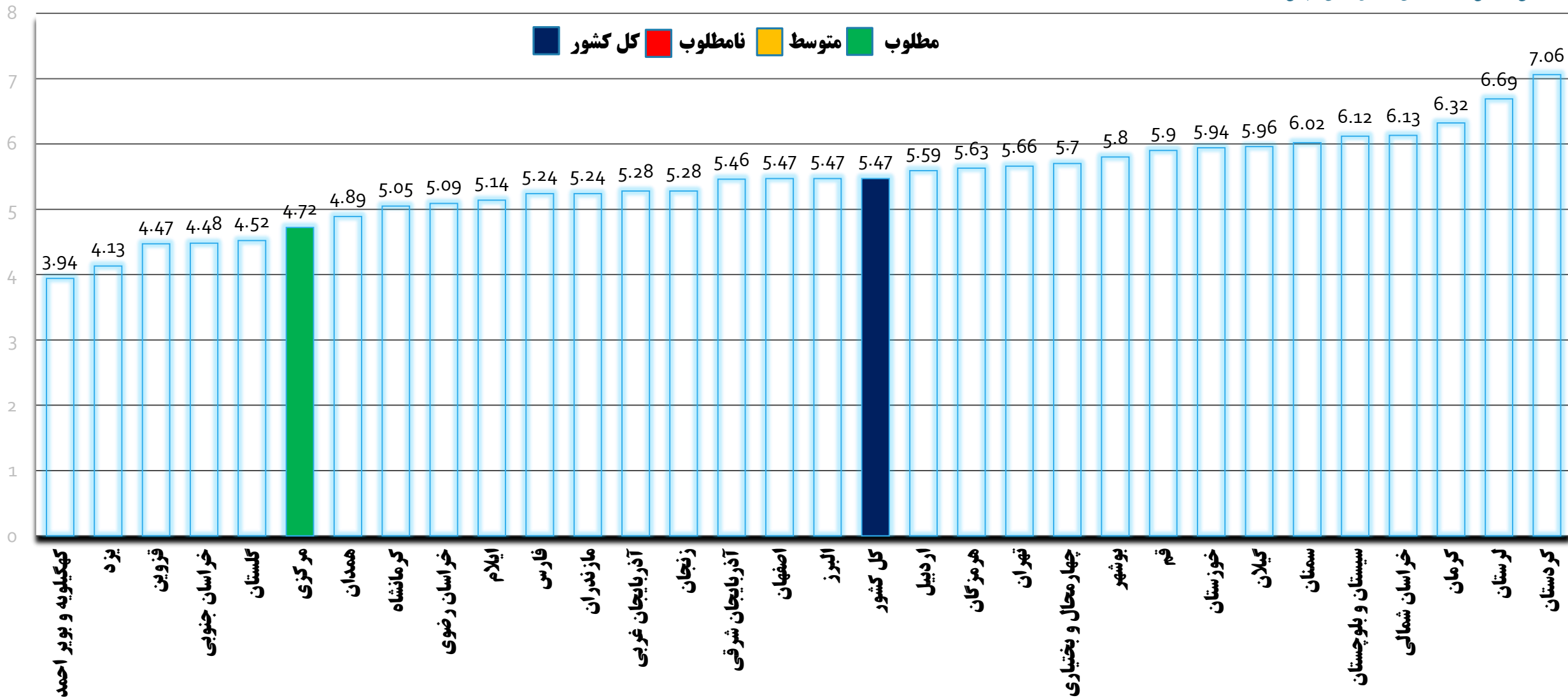
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۵ می باشد

۱۳- ضعف زیرساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)

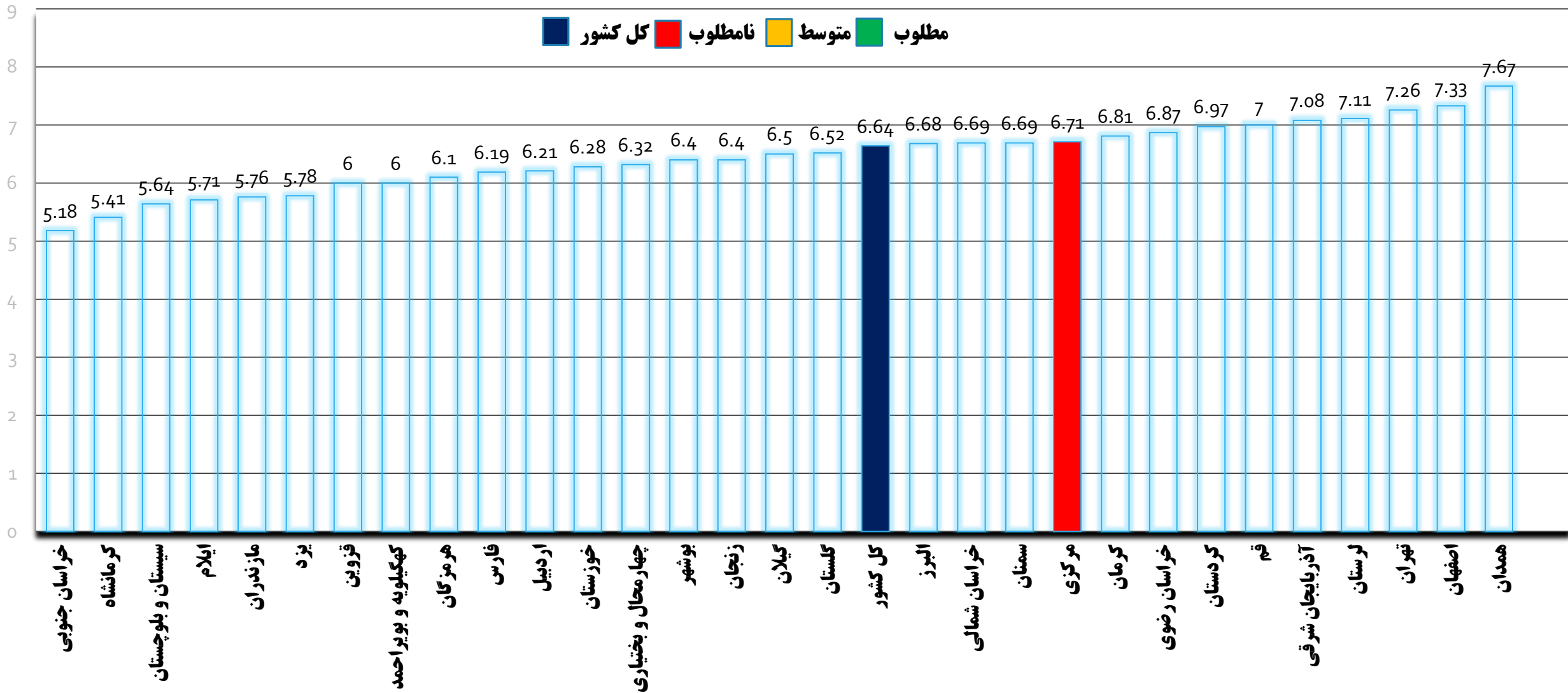
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۶ می باشد

۱۴- ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۲۱ می باشد

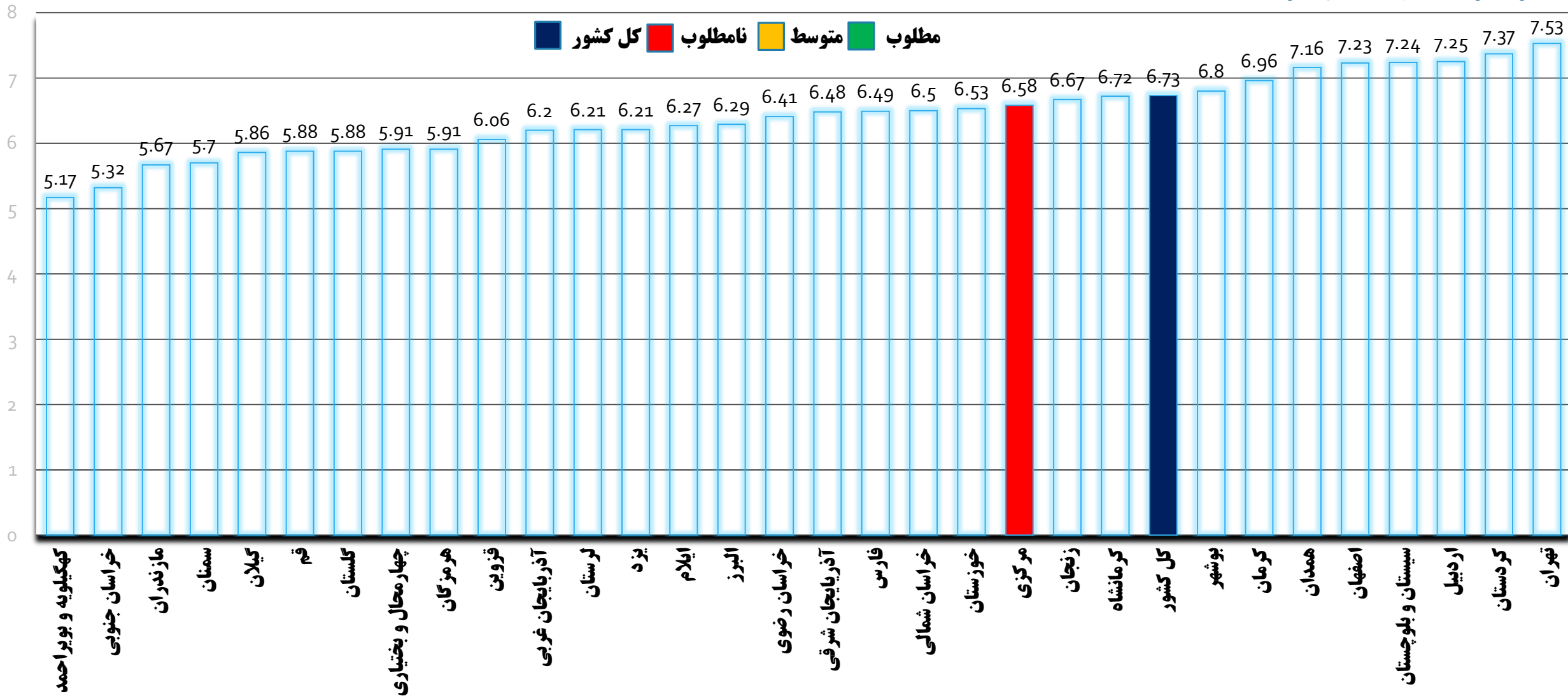

۱۵- وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای بازار

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

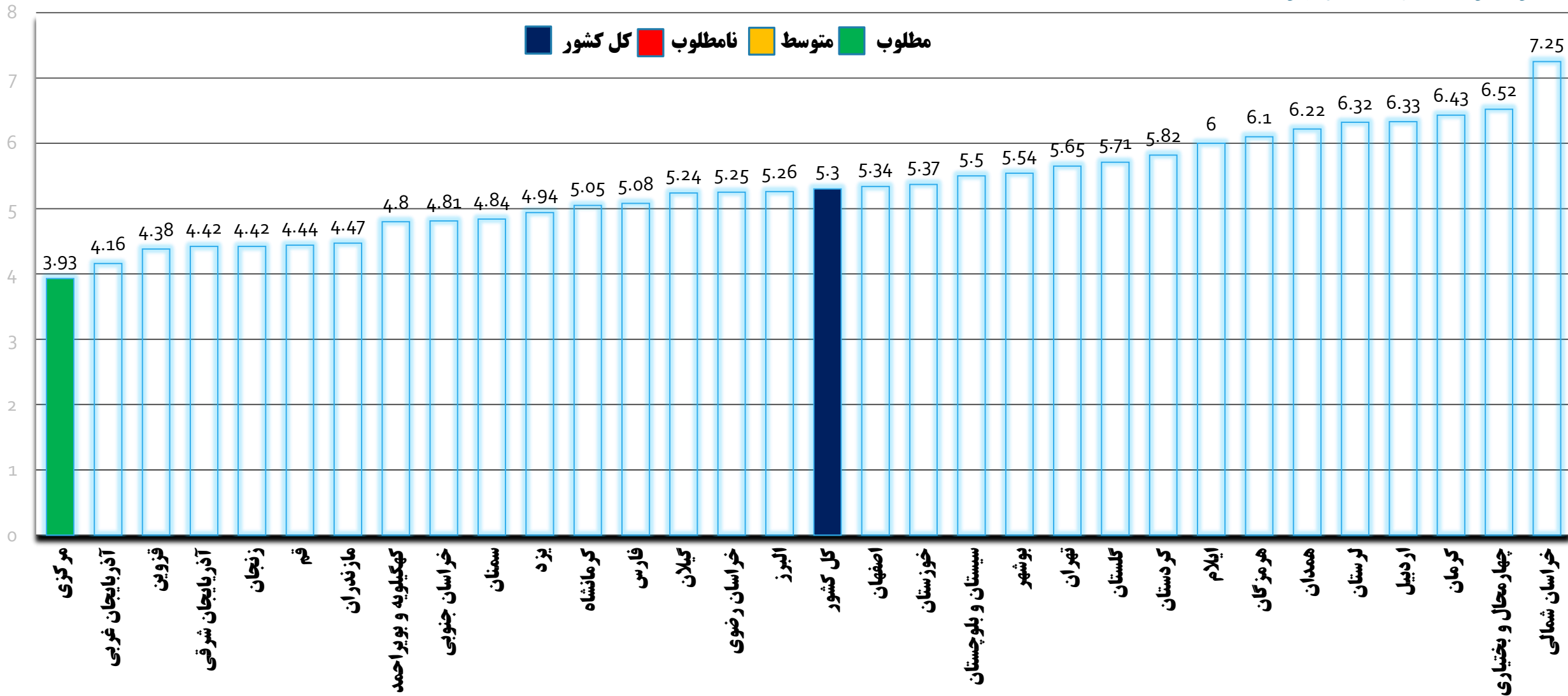
رتبه استان مرکزی در تابستان ۹۸ در کشور ۲۱ می باشد

۱۶- ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار

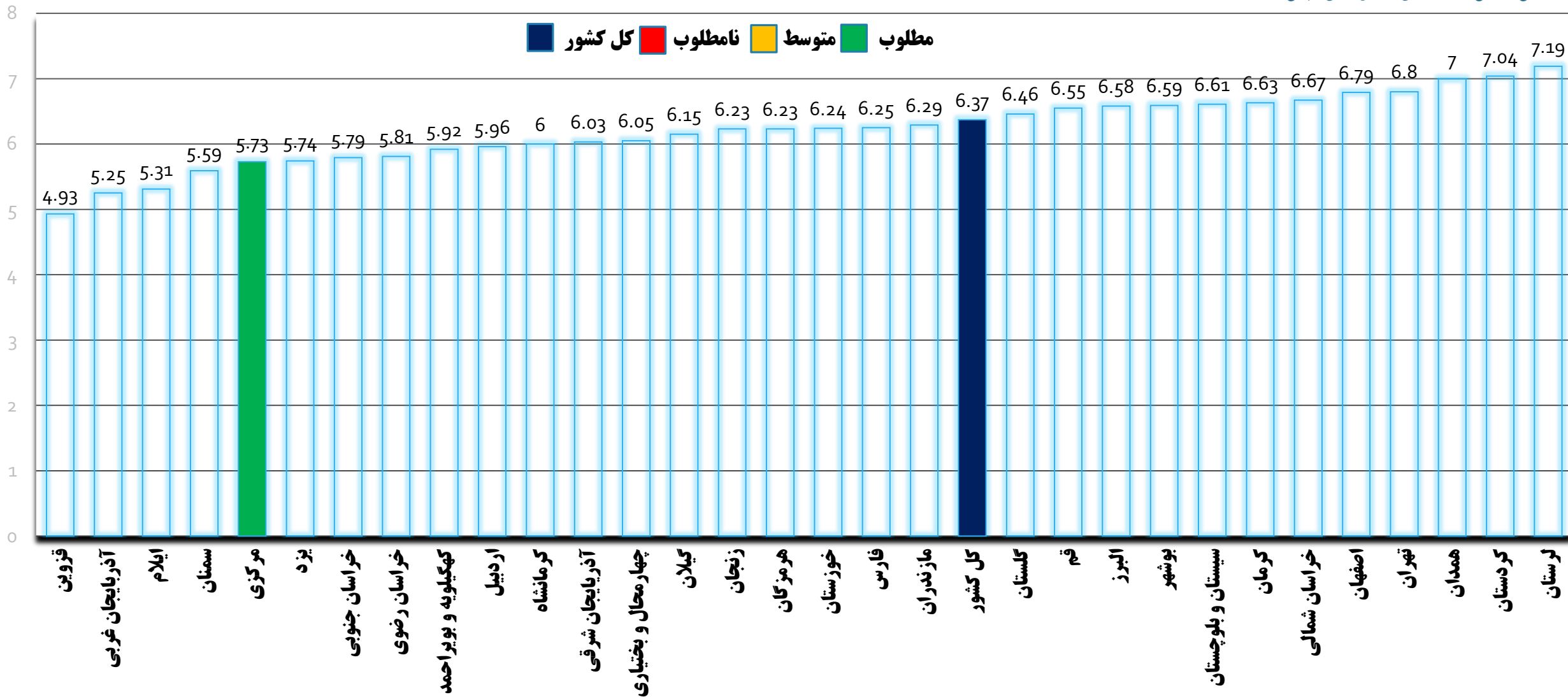
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور **۱** می باشد

۱۷- عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران

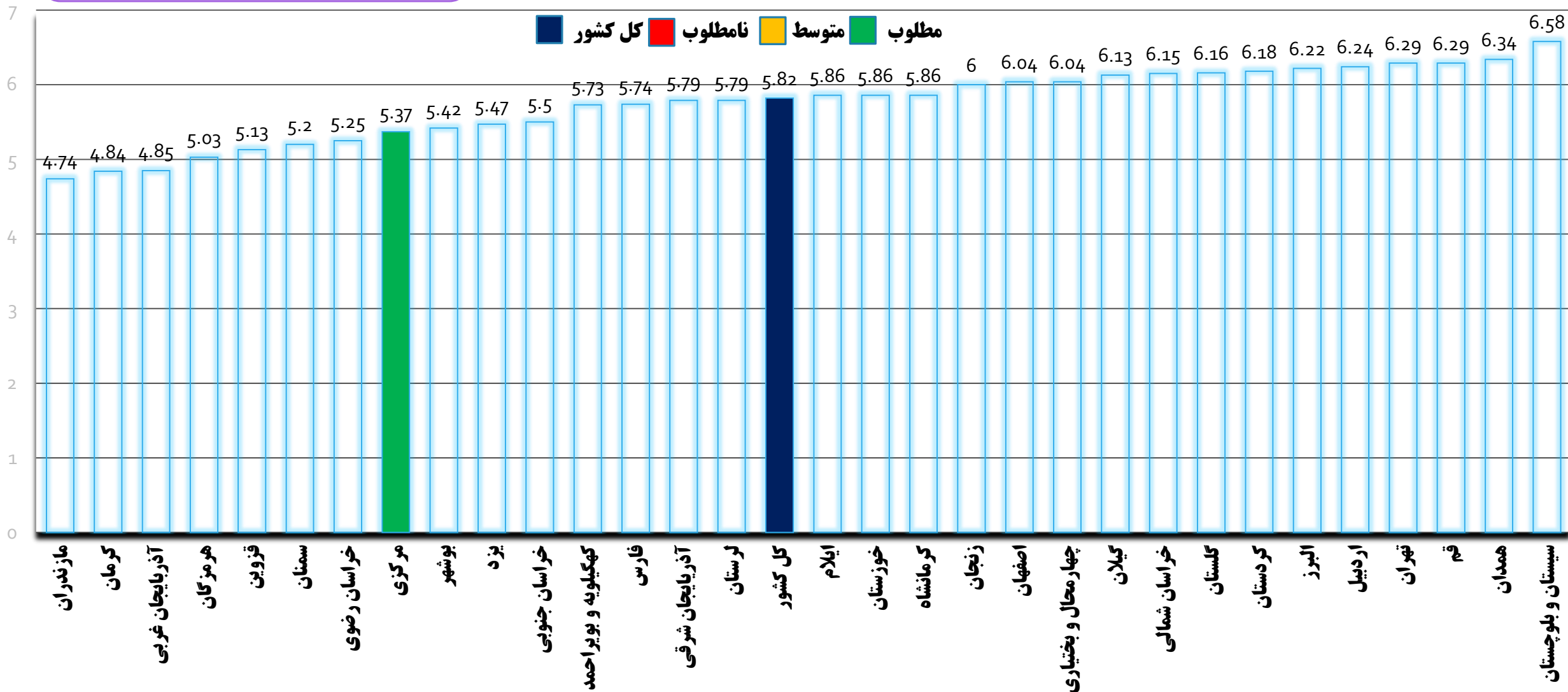
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۵ می باشد

۱۸- فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تامین مواد اولیه ، تولید و عرضه یک محصول در بازار

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور **۸** می باشد

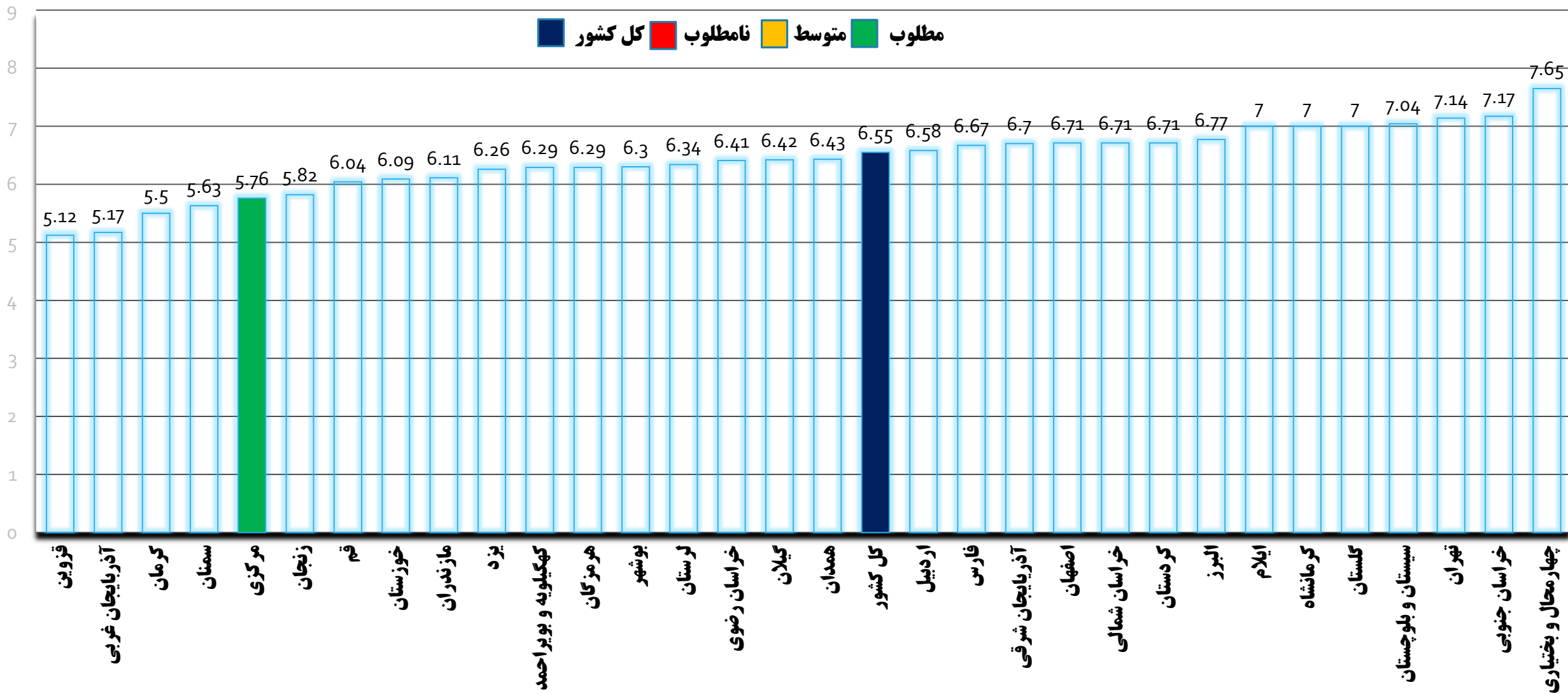

۱۹- دخالت های غیر منطقی نهاد های حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

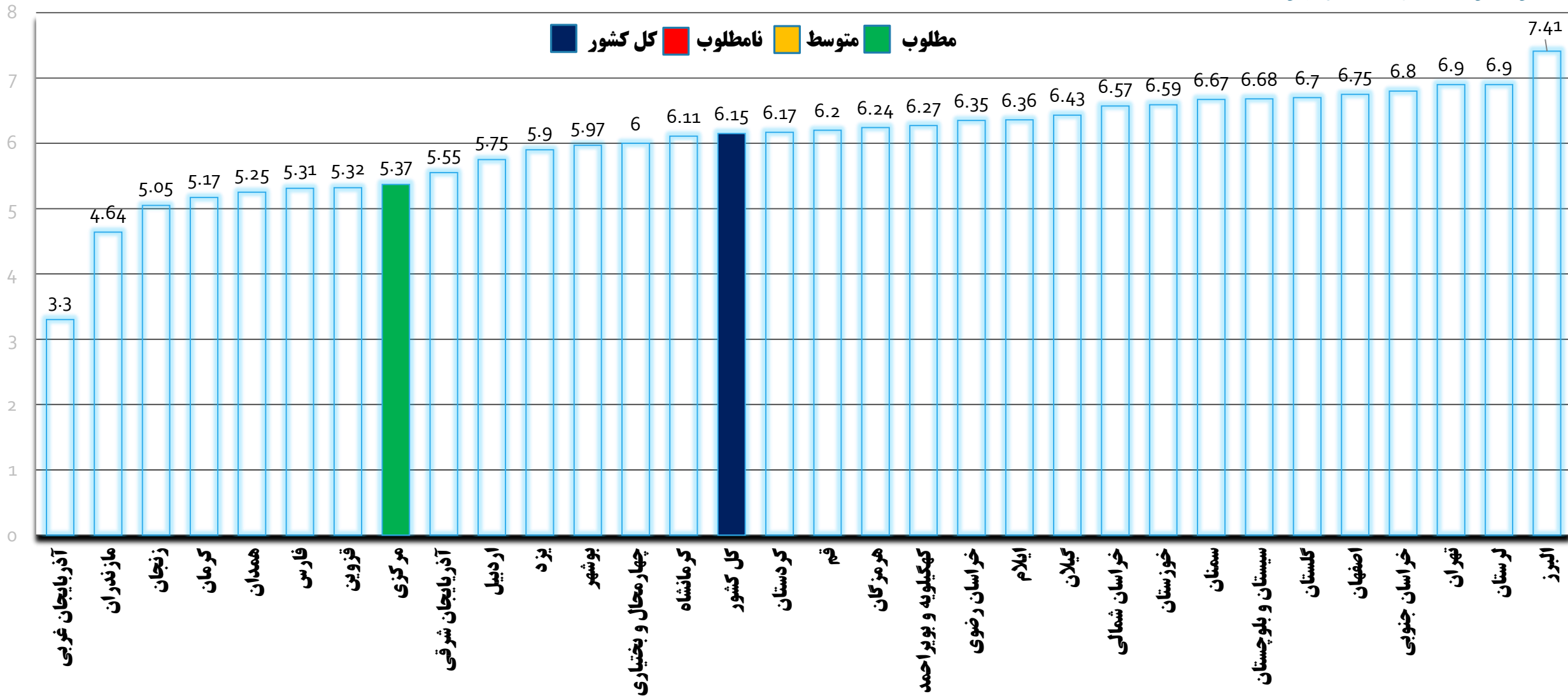
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۵ می باشد

۲۰- کارگری عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور **۸** می باشد

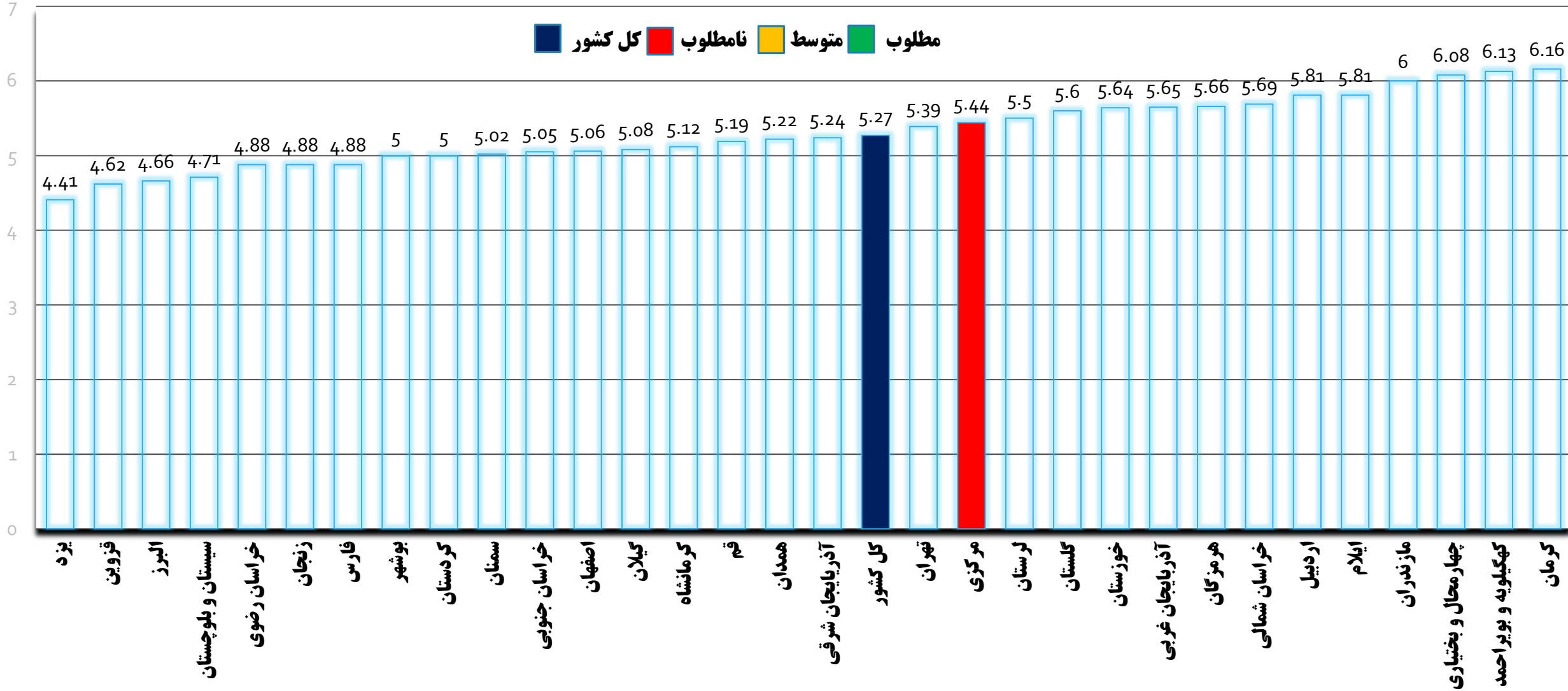

۲۱- کمبود تقاضا در بازار

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

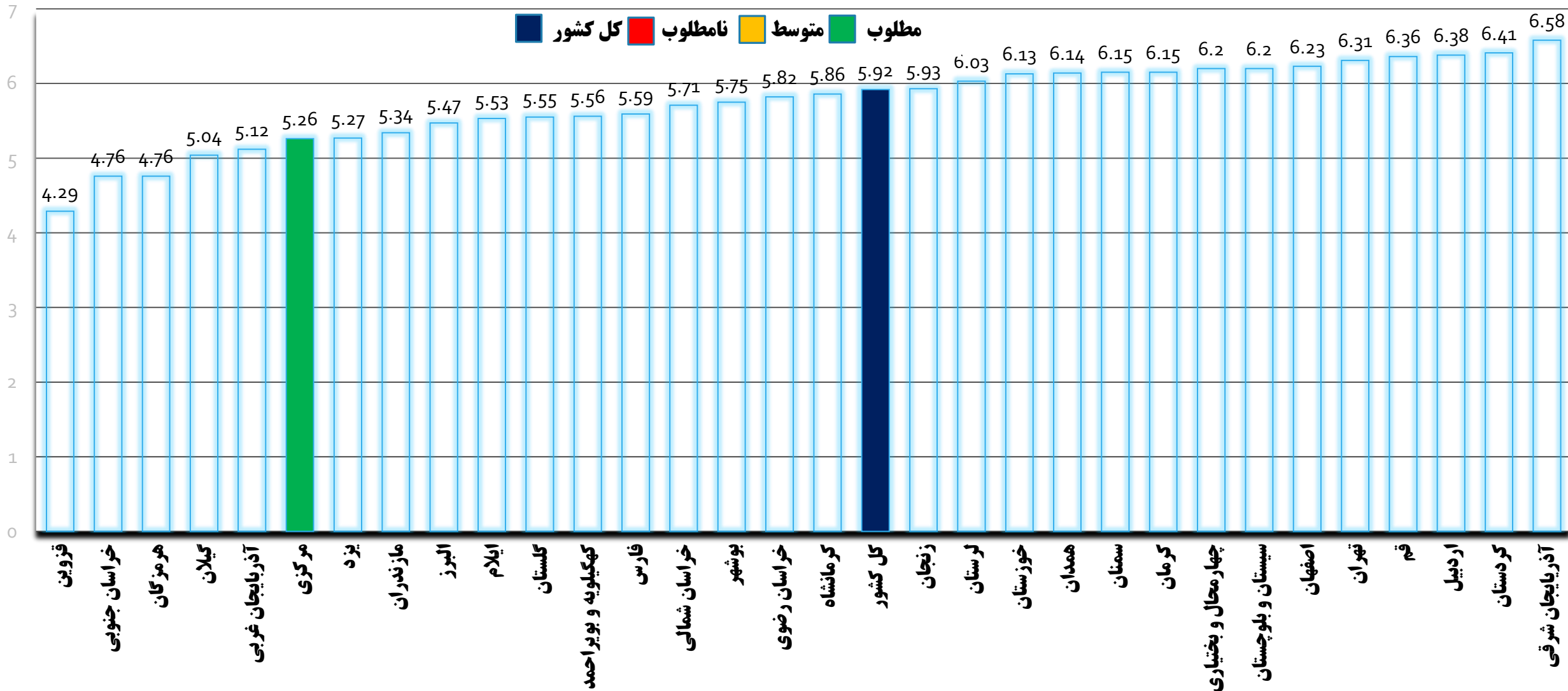
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱۹ می باشد

۲۲- کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸
در کشور ۶ می باشد

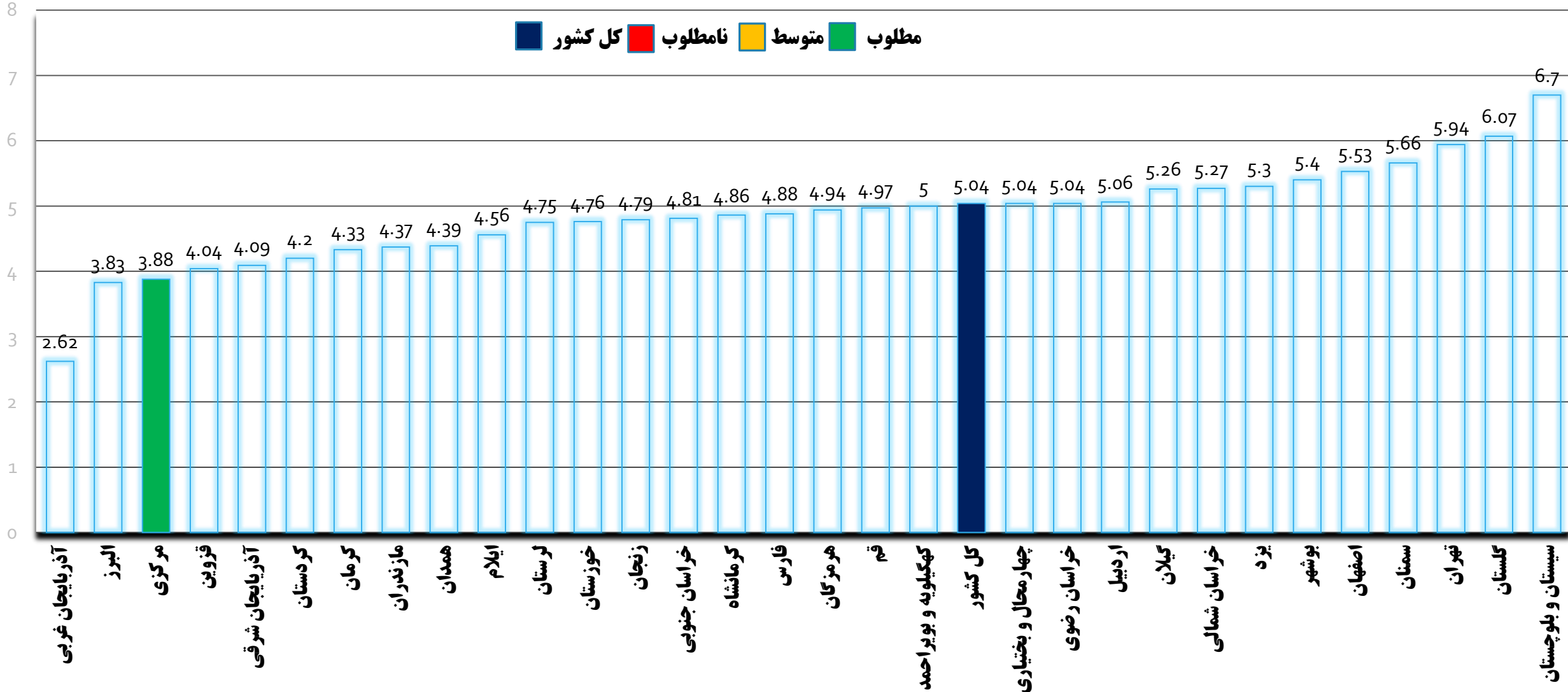

۲۳- کمبود نیروی کار ماهر

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۳ می باشد

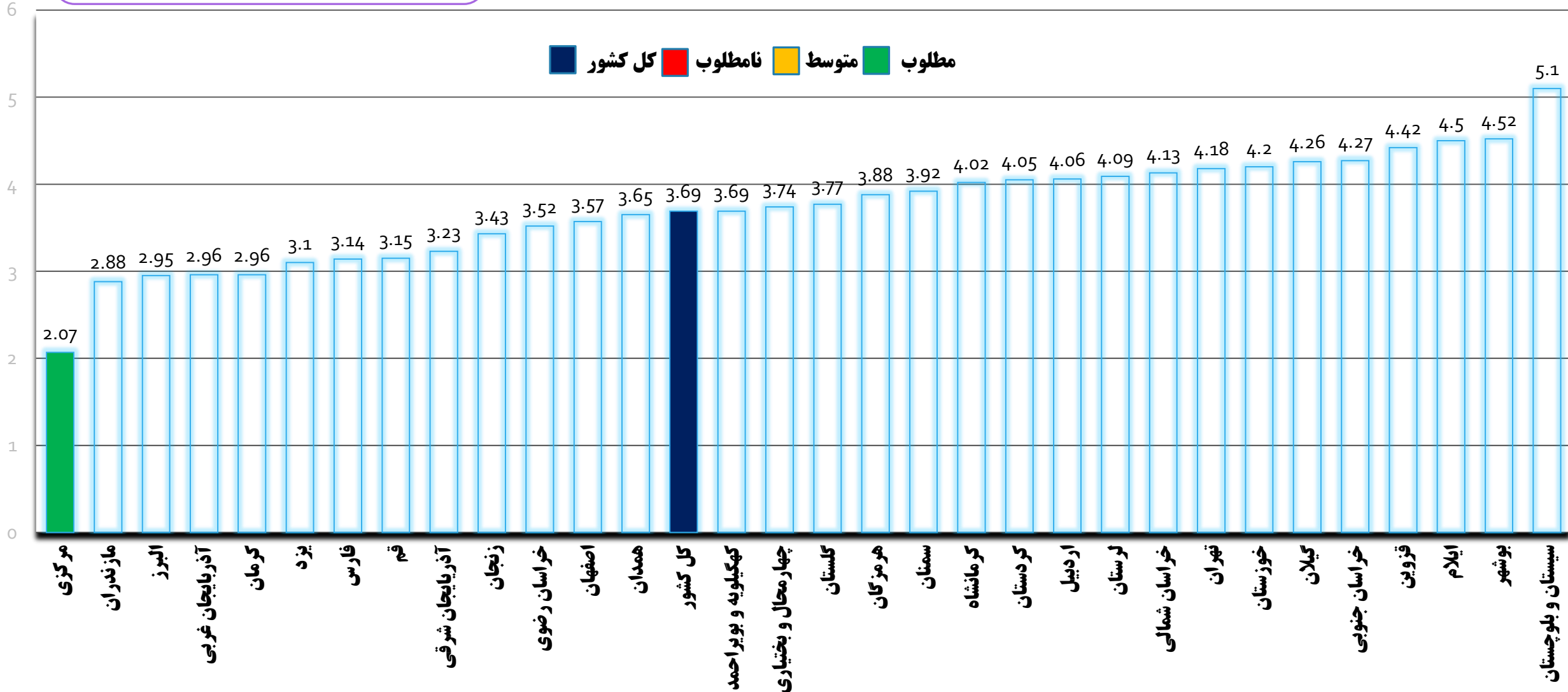

۲۴- محدودیت های دسترسی به شبکه (تلفن همراه و اینترنت)

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

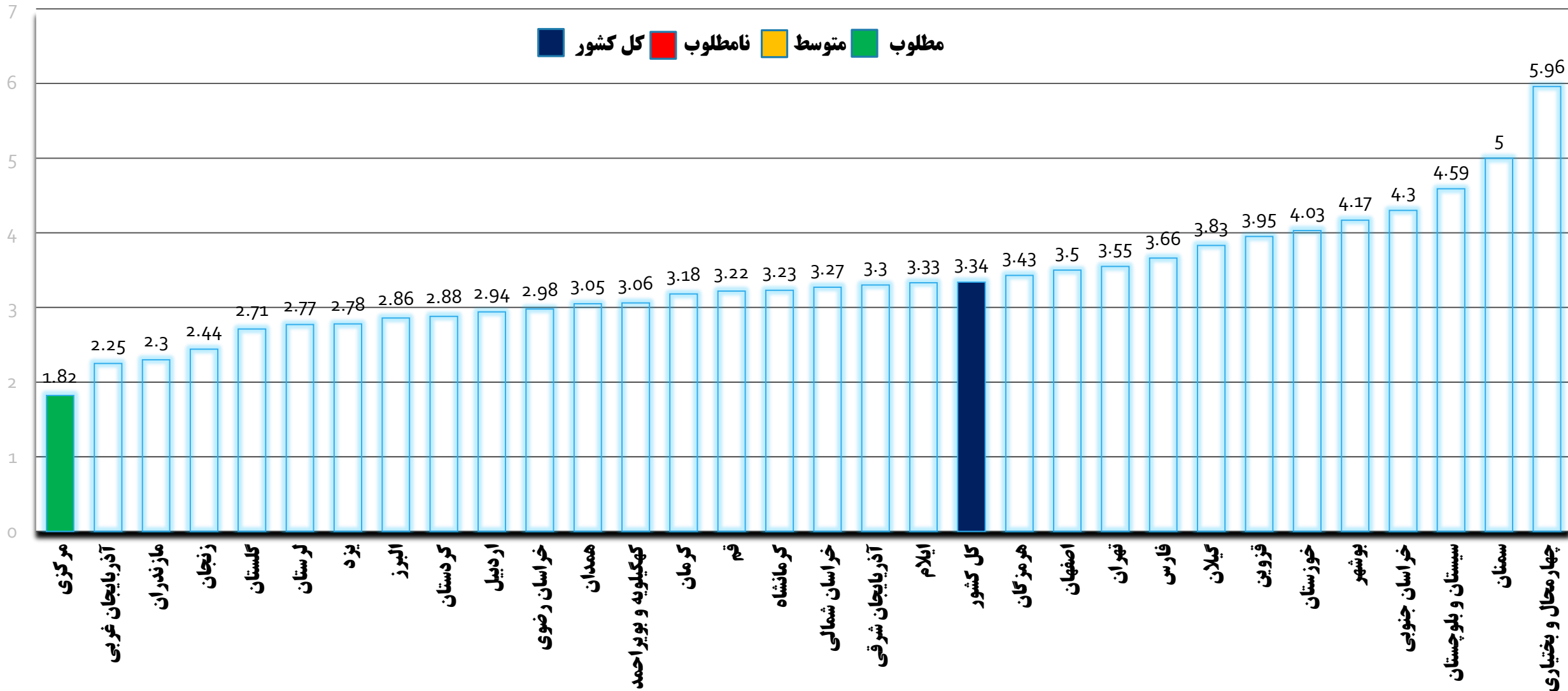
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱ می باشد

۲۵- محدودیت دسترسی به آب

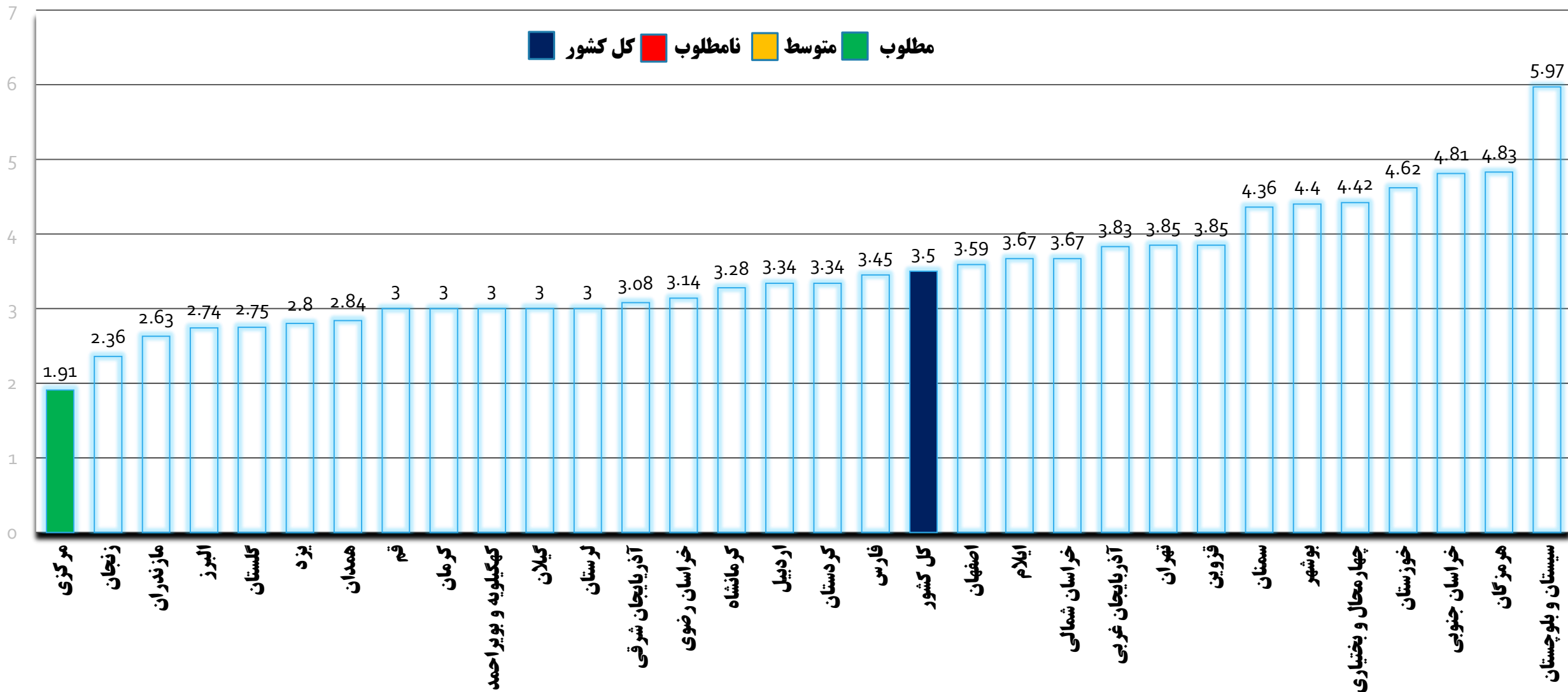
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱ می باشد

۲۶- محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز و گازوئیل و...)

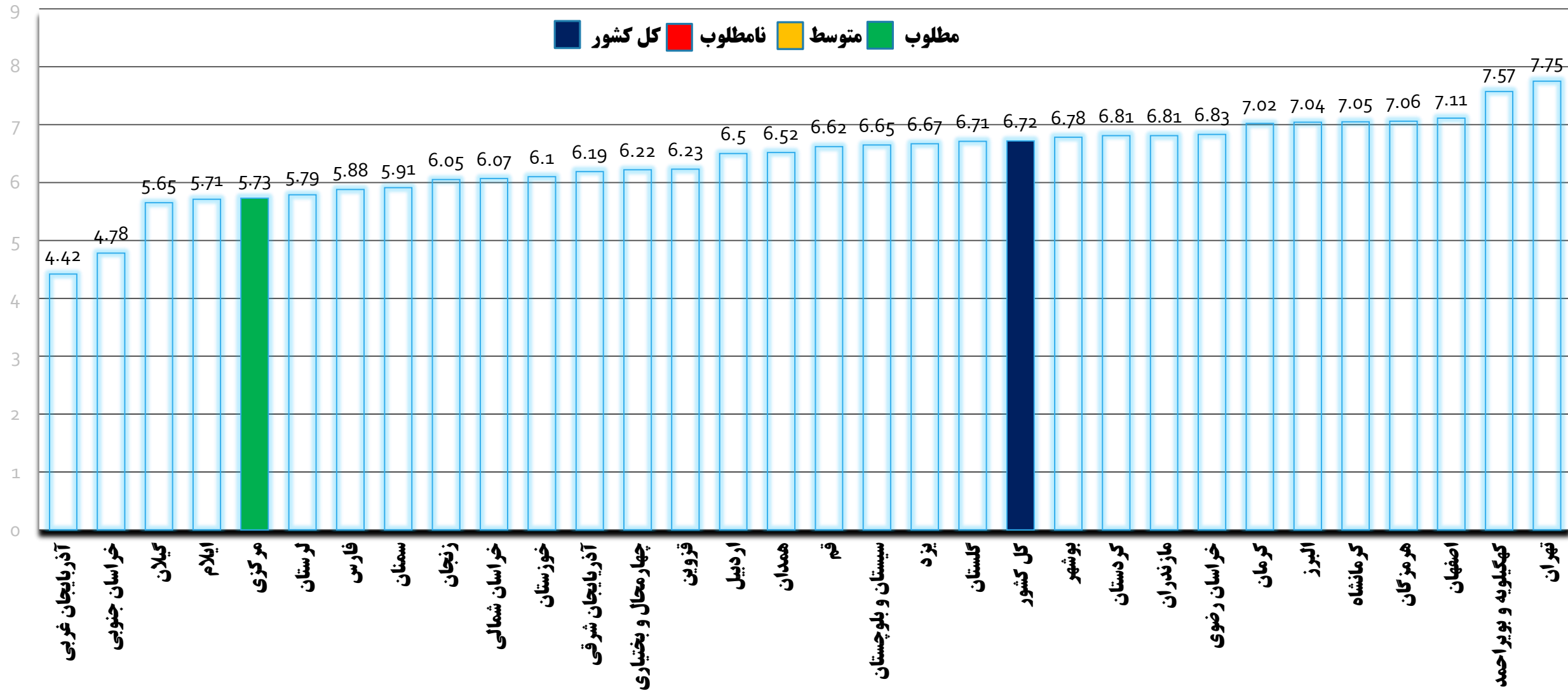
رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱ می باشد

۲۷- فساد و سوء استفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور **۵** می باشد

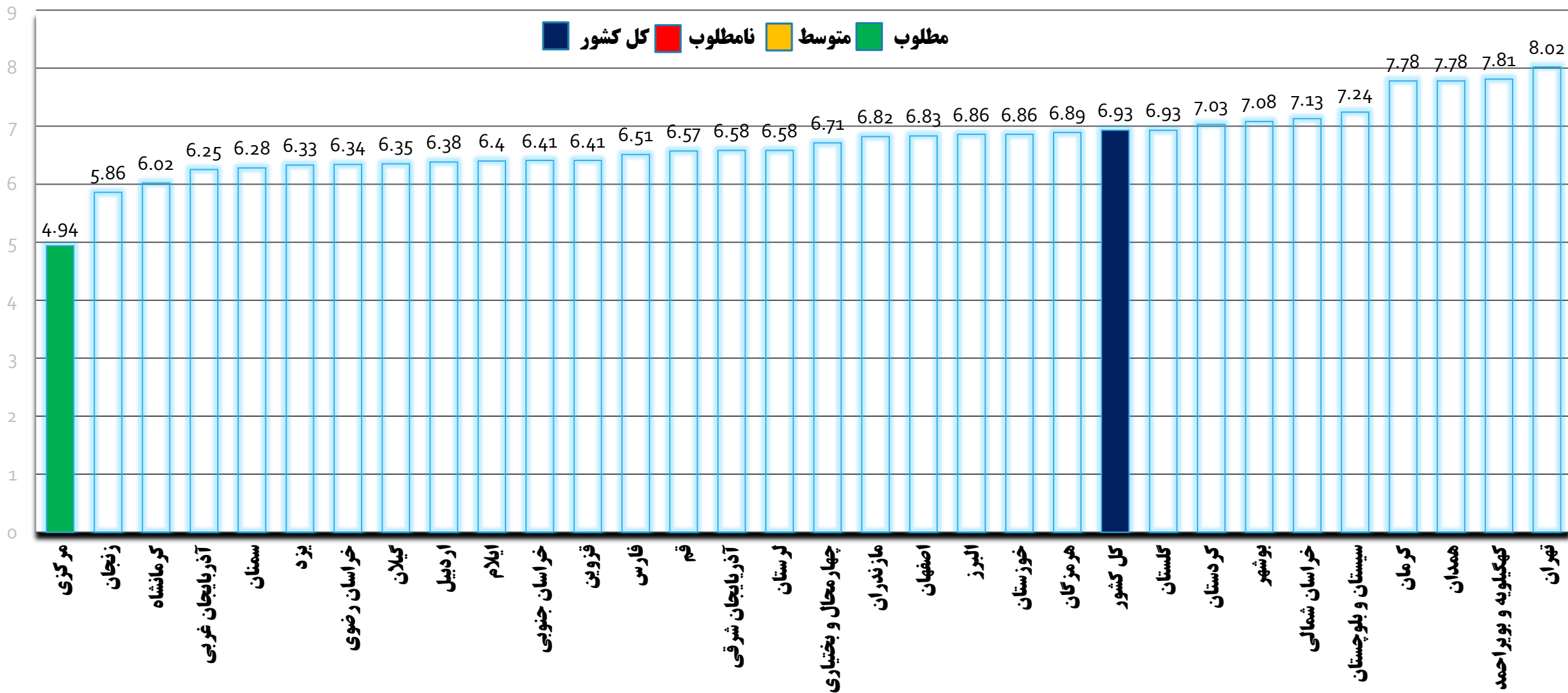

۲۸- موانع در فرآیندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه‌های اجرایی

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۸ در کشور ۱ می باشد

چکیده نتایج:

- در زمستان ۹۸، فعالان اقتصادی مشارکت کننده در این پایش، سه مولفه: **۱- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه محصولات ۲- بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار ۳- دشواری تامین مالی** را نامناسب ترین و سه مولفه: **۱- محدودیت دسترسی به آب ۲- محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوییل و ...)** ۳- **محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت** را مناسب ترین مولفه های محیط کسب و کار کشور نسبت به سایر مولفه ها ارزیابی نموده اند.
- براساس یافته های این طرح در زمستان ۱۳۹۸، استان های **سیستان و بلوچستان، تهران و کردستان** به ترتیب دارای بدترین وضعیت محیط کسب و کار و استان های **مرکزی، آذربایجان غربی و قزوین** به ترتیب بهترین وضعیت محیط کسب و کار نسبت به سایر استان ها ارزیابی شده اند.

شورای کفنگوی دولت و نخب خصوصی استان مرکزی

با تشکر از حسن توجه همه سروران ارجمند

تهیه شده در دبیرخانه شورای کفنگوی دولت و نخب خصوصی استان مرکزی

پایش مله محیط کسب و کار ایران

زمستان ۹۸

